

Στην υπόθεση 42/82,

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ, εκπροσωπούμενη από το νομικό της σύμβουλο Jean-Claude S  ch  , με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο το μέλος της νομικής της υπηρεσίας Oreste Montalto, κτίριο Jean Monnet, Kirchberg,

προσφεύγουσα,

και

ΓΑΛΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ εκπροσωπούμενη από τον Arnaldo Squillante, Capo del Servizio del Contenzioso Diplomatico, Trattati e Affari Legislativi, και τον avvocato dello Stato Ivo M. Braguglia, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την πρεσβεία της Ιταλίας,

παρεμβαίνουσα,

κατά

ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, εκπροσωπούμενης από τον No  l Museux, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την πρεσβεία της Γαλλίας,

καθής,

που έχει σαν αντικείμενο την παρεμβολή εμποδίων στην εισαγωγή ιταλικού οίνου στη Γαλλία,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

συγκείμενο από τους J. Mertens de Wilmars, πρόεδρο, P. Pescatore, A. O'Keeffe και U. Everling, προέδρους τμήματος, Mackenzie Stuart, G. Bosco, T. Koormans, O. Due και K. Bahlmann, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Sir Gordon Slynn
γραμματέας: P. Heim

εκδίδει την ακόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

Περιστατικά

Τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως, η εξέλιξη της διαδικασίας, τα αιτήματα, καθώς και οι ισχυρισμοί και τα επιχειρήματα των διαδίκων συνοψίζονται ως εξής:

I — Πραγματικά περιστατικά

1. Οι βασικές σχετικές κοινοτικές διατάξεις

Ο κανονισμός 337/79 του Συμβουλίου, της 5ης Φεβρουαρίου 1979, περί κοινής οργανώσεως της αμπελοοινικής αγοράς (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/024, σ. 112), προβλέπει διατάξεις για θέματα τιμών, παραγωγής και ελέγχου της αναπτύξεως των φυτειών, καθώς και ορισμένων οινολογικών πρακτικών και διαθέσεως στην κατανάλωση οίνων. Κατά το άρθρο 64, του κανονισμού αυτού, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν την τήρηση των κοινοτικών διατάξεων στον αμπελοοινικό τομέα.

Ο κανονισμός 355/79 του Συμβουλίου, της 5ης Φεβρουαρίου 1979, περί των γενικών κανόνων για την περιγραφή και την παρουσίαση οίνων και γλευκών σταφυλής (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/024, σ. 200), στο άρθρο 9, παράγραφος 1, ορίζει ότι:

«Για τους επιτραπέζιους οίνους, η περιγραφή επί των επισήμων εγγράφων περιλαμβάνει την ένδειξη:

α) μνείας “επιτραπέζιος οίνος”·

β) επακριδούς ενδείξεως ότι πρόκειται περί οίνου ερυθρού, οίνου ερυθρωπού ή οίνου λευκού·

γ) όσον αφορά:

i) την αποστολή σε άλλο κράτος μέλος ή την εξαγωγή, από το κράτος μέλος

στο έδαφος του οποίου ετρυγήθησαν οι σταφυλές και έγινε η οινοποίηση και τούτο μόνο στην περίπτωση που οι εργασίες αυτές έγιναν εντός του ίδιου κράτους μέλους·

ii) τον επιτραπέζιο οίνο, ο οποίος προέρχεται από ανάμειξη προϊόντων καταγωγής περισσοτέρων κρατών μελών, των όρων “οίνος διαφόρων χωρών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας”·

iii) τον επιτραπέζιο οίνο, του οποίου η οινοποίηση δεν έγινε εντός του κράτους μέλους, όπου ετρυγήθησαν οι σταφυλές, μνείας (ΕΟΚ).»

Το άρθρο 46 του κανονισμού αυτού ορίζει στην παράγραφο 1 ότι:

«Τα προϊόντα τα προβλεπόμενα στο άρθρο 1, παράγραφος 1, εδάφιο πρώτο και στο άρθρο 39, παράγραφος 1, εδάφιο πρώτο, των οποίων η περιγραφή ή η παρουσίαση δεν ανταποκρίνεται στις διατάξεις του παρόντος κανονισμού, δεν δύνανται να κατέχονται με την προοπτική πωλήσεως, ούτε να τίθενται σε κυκλοφορία εντός της Κοινότητας, ούτε να εξάγονται.»

και στην παράγραφο 2, ότι:

«Οι οργανισμοί που έχουν ορισθεί από τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τον έλεγχο τηρήσεως των διατάξεων του παρόντος κανονισμού.»

Ο κανονισμός 359/79 του Συμβουλίου, της 5ης Φεβρουαρίου 1979, περί της άμεσου συνεργασίας των υπηρεσιών που είναι επιφορτισμένες από τα κράτη μέλη για τον

έλεγχο της τηρήσεως των κοινοτικών και εθνικών διατάξεων στον αμπελοοικονομικό τομέα (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/024, σ. 237), στο άρθρο του 3 ορίζει ότι:

«Η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους στο γεωγραφικό έδαφος του οποίου ευρίσκεται ένα προϊόν που αναφέρεται στο άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 337/79:

α) ζητεί από την αρμόδια αρχή ενός ή περισσοτέρων άλλων κρατών μελών να παρέχει σε αυτό κάθε χρήσιμη πληροφορία επί του θέματος των στοιχείων που αναφέρονται στο άρθρο 2, παράγραφος 2, πρώτη και τρίτη περίπτωση, αν υπάρχει αιτιολογημένη υπόνοια ότι το προϊόν αυτό δεν είναι σύμφωνο με τις αμπελοοικονομικές διατάξεις. Η αρμόδια αρχή στην οποία απευθύνεται η αίτηση προβαίνει σε επισταμένη μελέτη των στοιχείων υποψίας, τα οποία έχουν παρουσιασθεί σε αυτή και μεταδίδει στην αρμόδια αιτούσα αρχή όλες τις πληροφορίες, έγγραφα και αποδεικτικά έγγραφα που δύνανται να είναι χρήσιμα για να διευκρινισθεί το εν λόγω θέμα:

β) δύνανται, αν υπάρχει αιτιολογημένη υπόνοια ότι το προϊόν αυτό δεν είναι σύμφωνο με τις αμπελοοικονομικές διατάξεις, να ζητήσει από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους από το γεωγραφικό έδαφος του οποίου το προϊόν προέρχεται και όταν δεν είναι καταγωγής αυτού, από εκείνη του κράτους μέλους καταγωγής:

— να υποδείξει έναν ειδικευμένο εμπειρογνώμονα και να εξασφαλίσει την παρουσία του στις ενέργειες του ελέγχου·

— να συμμετέχει σε συντονισμένες και γρήγορες εξετάσεις που αφορούν σε μία ή περισσότερες παρτίδες του προϊόντος αυτού.»

Το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού έχει την ακόλουθη διατύπωση:

«Η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους επί του γεωγραφικού εδάφους του οποίου ευρίσκεται ένα προϊόν που αναφέρεται στο άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 337/79 ζητεί:

α) από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους, από το γεωγραφικό έδαφος του οποίου το προϊόν αυτό προέρχεται και αν δεν είναι καταγωγής αυτού, από την αρχή του κράτους μέλους καταγωγής, να επαληθεύσει, σε περίπτωση αμφιβολίας, τα έγγραφα, καθώς και τις ενδείξεις στα διδλία που έχουν προβλεφθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 53 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 337/79·

β) αν η αρχή θεωρεί αναγκαίο από ένα εργαστήριο που αναφέρεται στην παράγραφο 3, δεύτερη περίπτωση, ευρισκόμενο στο γεωγραφικό έδαφος του κράτους μέλους από το οποίο το προϊόν αυτό προέρχεται ή, αν δεν είναι καταγωγής αυτού, στο κράτος μέλος καταγωγής, να προβεί, σε περίπτωση αιτιολογημένης υποψίας για νοθείες, σε μια αναλυτική και οργανοληπτική εξέταση ενός δείγματος του προϊόντος το οποίο του έχει αποσταλεί.»

Ο κανονισμός 1153/75 της Επιτροπής, της 30ής Απριλίου 1975, περί των συνοδευτικών εγγράφων και των υποχρεώσεων των παραγωγών και των εμπόρων πλην των λιανοπωλητών στον αμπελοοικονομικό τομέα (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/012, σ. 58), προβλέπει ότι κάθε μεταφορά οίνου εντός της Κοινότητας οδηγεί στη σύνταξη ενός συνοδευτικού εγγράφου, επί εντύπου σύμφωνου με τα υποδείγματα που έχουν προσαρτηθεί στον κανονισμό αυτό, το οποίο ονομάζεται VA 1 για προϊόντα της Κοινότητας εξαιρέσει των νqrd και των αλκοολωμένων οίνων. Το υπόδειγμα του εντύπου VA 1 προβλέπει συγκεκριμένα την αναγραφή και

τη σφραγίδα του αρμόδιου οργανισμού που εκδίδει το έγγραφο, την αναγραφή, του αποστολέα, τον παραλήπτη, το μεταφορέα και το μεταφορικό μέσο, καθώς και προσδιορισμό των μεταφερόμενων προϊόντων, ο οποίος να αναφέρει ιδίως την περιγραφή τους σύμφωνα με τις ισχύουσες σχετικές διατάξεις, τον κτηθέντα αλκοολικό τίτλο, τον ολικό αλκοολικό τίτλο και την αμπελοργική ζώνη. Το άρθρο 12, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού ορίζει ότι:

«Όταν διαπιστώνεται ότι προϊόντα κυκλοφορούν χωρίς συνοδευτικό έγγραφο ή με την κάλυψη μη ισχύοντος εγγράφου, ο αρμόδιος οργανισμός του κράτους μέλους όπου γίνεται η διαπίστωση ή κάθε άλλος οργανισμός επιφορτισμένος με τον έλεγχο λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για το *διακανονισμό* και ενδεχόμενα, για να επικυρώσει αυτή την ανώμαλη μεταφορά.»

2. Ιστορικό των επίδικων μέτρων

α) Μεταξύ Απριλίου 1980 και Ιουλίου 1981, οι γαλλικές αρχές απεύθυναν προς τις ιταλικές αρχές ορισμένες ανακοινώσεις σχετικά με πλημμέλειες ή παραβάσεις που είχαν διαπιστώσει σε μεταφερόμενες ποσότητες ιταλικού οίνου.

Έτσι, σε δύο περιπτώσεις, ο οίνος που είχε φθάσει στη Γαλλία εντός δεξαμενών πλοίων ήταν μολυσμένος από υδρογονάνθρακα και από κηροζίνη, αντιστοίχως, μόλυνση η οποία στη μία από τις περιπτώσεις οφειλόταν στο γεγονός ότι οι εργασίες μετατροπής ενός παλιού πετρελαιοφόρου πλοίου δεν είχαν πραγματοποιηθεί σωστά· σε μια άλλη περίπτωση υπήρχε υπόνοια ότι μια ιταλική εταιρεία είχε φορτώσει σε δυτιοφόρα φορτηγά αυτοκίνητα, αναλλάξ, οίνο και προσθετικά για λιπαντικά αυτοκινήτων. Τα εν λόγω διαδήματα αφορούσαν επίσης, ιδίως, πλημμέλειες που είχαν διαπιστωθεί στα έγγραφα VA 1 που

συνόδευαν δύο μεταφερόμενες ποσότητες οίνου καθώς και αίτηση για παροχή στοιχείων επί των μέτρων που είχαν ληφθεί στην Ιταλία σχετικά με το φιλτράρισμα οίνων με χρήση αμιάντου.

Στο ζήτημα αν οι ιταλικές αρχές αντέδρασαν κατάλληλα και έγκαιρα στα διαδήματα αυτά, οι διάδικοι διαφωνούν μεταξύ τους.

6) Στις αρχές Αυγούστου 1981, οι αμπελοργοί της Νότιας Γαλλίας κινητοποιήθηκαν για να διαμαρτυρηθούν εναντίον της καταστάσεως στην αμπελοοικονομία αγορά και, κυρίως, για το επίπεδο τιμών και τον όγκο των εισαγωγών οίνου. Με την κινητοποίηση αυτή προκλήθηκαν διαισθητικές εναντίον ιταλικών οίνων και πλοίων που τους μετέφεραν.

3. Τα μέτρα που ελήφθησαν τον Αύγουστο 1981

α) Περί τα μέσα Αυγούστου, οι γαλλικές αρχές άρχισαν να μη κάνουν δεκτές στην κατανάλωση σημαντικές ποσότητες οίνων εισαγομένων από την Ιταλία λόγω πλημμελειών των εγγράφων VA 1 που τις συνόδευαν, ιδίως λόγω ελλείψεως της μνείας «Ιταλία» επί των εγγράφων αυτών.

Στις 14 Αυγούστου 1981 οι γαλλικές αρχές, με τηλετύπημα προς τις ιταλικές αρχές, ζήτησαν τα αναγκαία πληροφοριακά στοιχεία για να γίνει δυνατό να καθοριστεί η καταγωγή οίνου που είχε φτάσει την προηγούμενη ημέρα στο Σετ με διάφορα πλοία. Οι γαλλικές αρχές έκριναν συγκεκριμένα ότι τα 35 έγγραφα VA 1, που συνόδευαν τα εν λόγω 21 167 εκατόλιτρα οίνου, εμφάνιζαν πλημμέλειες, ιδίως δε, δεν αναγραφόταν η χώρα καταγωγής. Ο γάλλος υπουργός γεωργίας, με τηλετύπημα της ίδιας ημέρας, ειδοποίησε την Επιτροπή για τις περιπτώσεις αυτές όπου έλειπε η ανα-

γραφή της χώρας καταγωγής και, κατά την άποψή του, σύμφωνα με το άρθρο 46 του κανονισμού 355/79, οι οίνοι αυτοί προορίζονται μόνον για απόσταξη ή οξοποίηση και άλλες βιομηχανικές χρήσεις βάσει της κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως.

Αφού οι ιταλικές αρχές, με τηλετυπήματα της 25ης και της 27ης Αυγούστου 1981, έδωσαν διευκρινίσεις σχετικά με αυτά τα έγγραφα VA 1, καθώς και τη διαβεβαίωση ότι επρόκειτο για οίνο που είχε παραχθεί στην Ιταλία, οι γαλλικές αρχές, με τηλετύπημα της 27ης Αυγούστου 1981, ζήτησαν από αυτές να αποστείλουν τα συνοδευτικά έγγραφα που είχαν συνοδεύσει το εμπόρευμα κατά τις προηγούμενες μεταφορές στην Ιταλία μεταξύ του τόπου παραγωγής και των αποθηκών από όπου είχε προωθηθεί προς τη Γαλλία.

Με έγγραφα της 26ης Αυγούστου, 2ας και 11ης Σεπτεμβρίου 1981, οι γαλλικές αρχές ζήτησαν από τις ιταλικές και άλλες διεξοδικές έρευνες λόγω προβαλλομένων πλημμελειών σε 91 772 και 1 374 έγγραφα VA 1 που συνόδευαν μια συνολική ποσότητα 1 068 000 εκατόλιτρων οίνου και επέμειναν στην ανάγκη να προσκομιστούν κυρίως τα έγγραφα που είχαν συνοδεύσει τον οίνο κατά τη μεταφορά του στην Ιταλία.

Ο ιταλός υπουργός γεωργίας, με έγγραφο της 9ης Σεπτεμβρίου 1981, προς το γενικό διευθυντή τελωνείων και εμμέσων φόρων στο Παρίσι, εξέφρασε την έκπληξή του διότι τα έγγραφα VA 1, για τα οποία είχαν ζητηθεί επαληθεύσεις, αφορούσαν κατά μεγάλο ποσοστό διαδικασίες που ανάγονταν σε μερικούς μήνες και διότι ο οίνος είχε κατακρατηθεί στα τελωνεία επί παρατεταμένο χρόνο. Το έγγραφο αυτό περιέχει, αφετέρου, απαντήσεις στις αιτήσεις για επαληθεύσεις που είχαν ζητήσει οι γαλλικές αρχές με τα έγγραφα της 26ης Αυγούστου και 2ας Σεπτεμβρίου.

6) Τον Αύγουστο 1981, ομοίως, οι γαλλικές αρχές άρχισαν να υποβάλλουν συστηματικά σε αναλύσεις όλες τις παρτίδες μη εμφιαλωμένου οίνου που εισαγόταν από την Ιταλία.

γ) Συνέπεια των διαφόρων αυτών μέτρων ήταν ότι σημαντικές ποσότητες οίνου που προέρχονται από την Ιταλία δεσμεύθηκαν σε διαφόρους συνοριακούς σταθμούς στη Γαλλία. Σύμφωνα με τα στοιχεία της γαλλικής κυβερνήσεως, είχαν διατεθεί στην κατανάλωση στις 31 Αυγούστου 1 000 εκατόλιτρα, στις 11 Σεπτεμβρίου 14 600 εκατόλιτρα και μέχρι τις 6 Οκτωβρίου 179 000 εκατόλιτρα· οι υπόλοιπες ποσότητες οίνου που είχαν προσκομιστεί από τα μέσα Αυγούστου παρέμεναν δεσμευμένες στα σύνορα.

4. *Η κίνηση των διαδικασιών λόγω παραβάσεως*

Λόγω των δυσχερειών αυτών, η Επιτροπή κίνησε δύο διαδικασίες βάσει του άρθρου 169 της συνθήκης.

α) Η διαδικασία λόγω παραβάσεως σχετικά με τον έλεγχο των συνοδευτικών εγγράφων

Η Επιτροπή, με το έγγραφό της της 9ης Σεπτεμβρίου 1981, πρόεβαλε σαν παράβαση, αφενός, ότι οι γαλλικές αρχές εφαρμόζαν το άρθρο 46 του κανονισμού 355/79 σε περιπτώσεις μη αναγραφής του κράτους μέλους καταγωγής. Κατά την άποψη της Επιτροπής, η παράλειψη αναγραφής του κράτους μέλους καταγωγής επί του συνοδευτικού εγγράφου συνιστά τυπική παράλειψη και οι γαλλικές αρχές οφείλουν να λαμβάνουν, το συντομότερο, τα αναγκαία μέτρα για την τακτοποίηση τέτοιων μεταφορών. Αν οι γαλλικές αρχές πιστοποιούσαν την ιταλική καταγωγή του εν λόγω οίνου, τότε δεν θα υπήρχε πλέον

κανένας λόγος για να καθυστερεί ο εκτελωνισμός του οίνου.

6) Η διαδικασία λόγω παραβάσεως σχετικά με τις αναλύσεις

Με έγγραφο της 24ης Σεπτεμβρίου 1981, η μόνιμη αντιπροσωπεία της Γαλλίας στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες απεύθυνε υπόμνημα προς την Επιτροπή αναφέροντας ότι οι εν λόγω οίνοι είχαν αφιχθεί στη Γαλλία υπό την κάλυψη ελλειπών εγγράφων VA 1, δηλαδή εγγράφων που δεν έφεραν την ένδειξη καταγωγής «οίνος Ιταλίας» και συχνά το βαθμό των οίνων, και παρουσίαζαν ελλείψεις στο θέμα των αριθμών συνοδείας και των ημερομηνιών αποστολής. Είχε ζητηθεί επομένως από τις ιταλικές αρχές να παράσχουν όλα τα πληροφοριακά στοιχεία που θα μπορούσαν να διευκολύνουν την τακτοποίηση της μεταφοράς. Σε πολλές περιπτώσεις όμως οι παραλείψεις που είχαν διαπιστωθεί ήταν ουσιαστικού χαρακτήρα και συνεπάγονταν αιτιολογημένη υπόνοια υπό την έννοια του άρθρου 3 του κανονισμού 359/79 του Συμβουλίου.

Με έγγραφο της 2ας Οκτωβρίου 1981, η Επιτροπή απεύθυνε στη γαλλική κυβέρνηση αιτιολογημένη γνώμη με την οποία υποστήριξε ότι η Γαλλική Δημοκρατία, παραλείποντας να κινήσει ταχέως τη διαδικασία τακτοποίησης των μεταφορών ορισμένων παρτίδων, εξαρτώντας σε πολλές περιπτώσεις την τακτοποίηση από την εκ μέρους των ιταλικών αρχών διαβίβαση των εγγράφων και δικαιολογητικών επί των οποίων οι αρχές αυτές βάσιζαν τις δεβαιώσεις τους και καθυστερώντας τον εκτελωνισμό, ακόμη και στις περιπτώσεις που είχαν τακτοποιηθεί, είχε παραβεί τις υποχρεώσεις που υπέχει από την κοινοτική αμπελοοινική κανονιστική ρύθμιση και από το άρθρο 30 της συνθήκης.

Η Επιτροπή, με το έγγραφό της της 7ης Σεπτεμβρίου 1981, προέδραλε σαν παράβαση, αφετέρου, ότι οι διαδικασίες εκτελωνισμού των ιταλικών οίνων πραγματοποιούνταν με σημαντική καθυστέρηση, ενός μήνα για οίνους αλκοολικού τίτλου ίσου ή ανώτερου του 13 % έως τεσσάρων μηνών για οίνους αλκοολικού τίτλου κατωτέρου του 13 %, με καταφανή υπέρβαση του αναγκαίου χρόνου για την εκτέλεση των απαραίτητων διατυπώσεων, γιατί οι γαλλικές αρχές διενεργούσαν συστηματικά ποιοτικές αναλύσεις επί όλων των ιταλικών οίνων πριν από τον εκτελωνισμό τους. Οι προαναφερόμενες καθυστερήσεις οφείλονταν κυρίως σε απόφαση του υπουργείου γεωργίας που είχε ληφθεί με σκοπό να επιβάλει κυρώσεις κατά των εισαγωγέων που δεν εφάρμοζαν, υπό την αιγίδα του Comité national du commerce communautaire des vins et spiritueux (εθνική επιτροπή κοινοτικού εμπορίου οίνων και οινοπνευματωδών), μέτρα αυτοπεριορισμού ως προς τις εισαγωγές ιταλικών οίνων αλκοολικού τίτλου κατωτέρου του 13 %.

Με υπόμνημα της 21ης Σεπτεμβρίου 1981, που περιήλθε στην Επιτροπή στις 2 Οκτωβρίου 1981, οι γαλλικές αρχές ισχυρίστηκαν ότι ο συστηματικός έλεγχος όλων των εισαγομένων οίνων ήταν δικαιολογημένος. Οι αναγκαίοι αυτοί έλεγχοι είχαν σαν συνέπεια κάποια παράταση της διάρκειας του χρόνου εκτελωνισμού. Η συνέχιση της τακτικής αυτής είχε ενισχυθεί από την ανακάλυψη σοβαρών πλημμελειών και από τη βραδύτητα των ιταλικών αρχών στην αμοιβαία συνεργασία σε περιπτώσεις απάτης. Σχετικά, η γαλλική κυβέρνηση

αναφέρθηκε σε πλημμέλειες που είχαν διαπιστωθεί σε οίνους προερχόμενους από την Ιταλία, μεταξύ Μαρτίου και Ιουλίου 1981.

Κατόπιν της επιστολής αυτής, στις 12 Οκτωβρίου 1981, η Επιτροπή απεύθυνε προς τη γαλλική κυβέρνηση αιτιολογημένη γνώμη με την οποία έκρινε ότι ένα τόσο σοβαρό εμπόδιο στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, όσο οι ποιοτικές αναλύσεις που διενεργούνται συστηματικά επί όλων των εισαγόμενων οίνων, δεν δικαιολογείται ούτε από τις κοινοτικές διατάξεις που παραθέτει η γαλλική κυβέρνηση ούτε από την ανακάλυψη ορισμένων πλημμελειών. Το γεγονός ότι η διαδικασία εκτελωνισμού των ιταλικών επιτραπέζιων οίνων πραγματοποιείται σε χρονική διάρκεια αισθητάς ανώτερη της αναγκαίας για την εκτέλεση των αποδεκτών ουσιαστικών διατυπώσεων και η εξάρτηση του εκτελωνισμού από συστηματική ανάλυση, κατόπιν αποφάσεως που αποσκοπεί στη διασφάλιση της τηρήσεως των μέτρων αυτοπεριορισμού που έλαβαν οι εισαγωγείς, συνιστά μέτρο ισοδύναμο προς ποσοτικό περιορισμό των εισαγωγών, το οποίο απαγορεύεται από το άρθρο 30 της συνθήκης ΕΟΚ και παράβαση των υποχρεώσεων που η γαλλική κυβέρνηση υπέχει από τον κανονισμό 337/79 του Συμβουλίου.

5. Τα γεγονότα που επήλθαν έπειτα από τις αιτιολογημένες γνώμες

α) Η γαλλική κυβέρνηση, με υπόμνημα της 16ης Οκτωβρίου 1981, γνωστοποίησε στην Επιτροπή ότι τα πραγματικά στοιχεία επί των οποίων στηρίζεται η αιτιολογημένη γνώμη της 2ας Οκτωβρίου, σχετικά με τον έλεγχο των συνοδευτικών εγγράφων, είχαν μεταβληθεί. Η γαλλο-ιταλική συνάντηση της 13ης Οκτωβρίου 1981 στην Πίζα είχε καταλήξει σε συμφωνία που πρόέδλεπε την κλιμακωτή αποδέσμευση των οίνων που

είχαν κατακρατηθεί στα σύνορα, οι δε διαδικασίες έπρεπε να είχαν περατωθεί το δρασύτερο στις 15 Δεκεμβρίου 1981. Οι δύο κυβερνήσεις είχαν συμφωνήσει επίσης να προδούν σε παράσταση προς την Επιτροπή προκειμένου η αποδέσμευση αυτή να συνοδευτεί από κοινοτικές ενισχύσεις σε συμβάσεις αποθεματοποίησης, καθώς και για στενή συνεργασία που να αποτρέπει να ανακύπτουν διαφορές σχετικά με οίνους, όπως η διαφορά του καλοκαιριού του 1981.

Η Επιτροπή, με έγγραφο της 26ης Οκτωβρίου ζήτησε από τη γαλλική κυβέρνηση να την πληροφορήσει αν η εν λόγω συμφωνία περιείχε κι άλλα στοιχεία εκτός από τα προαναφερόμενα. Στο έγγραφο της της 10ης Δεκεμβρίου 1981 η Επιτροπή υπενθύμισε στη γαλλική κυβέρνηση ότι στο ερώτημα αυτό δεν της είχε δοθεί ακόμη καμιά απάντηση και ζήτησε τη διαβίβαση ολόκληρου του κειμένου της εν λόγω γαλλο-ιταλικής συμφωνίας.

Η γαλλική κυβέρνηση, με έγγραφο της 5ης Ιανουαρίου 1982, απάντησε ότι τα στοιχεία επί των αποτελεσμάτων των γαλλο-ιταλικών συνομιλιών, τα οποία είχαν διαβιβάσει στην Επιτροπή στις 16 Οκτωβρίου 1981, αποτελούσαν το πλήρες περιεχόμενο της συμφωνίας αυτής. Η αποδέσμευση του οίνου, του οποίου η άρση δεσμεύσεως είχε ανασταλεί αναμένοντας την απάντηση των ιταλικών αρχών επί των ελληνικών εγγράφων VA 1 και του οποίου η ποσότητα ανερχόταν σε 1 068 000 εκατόλιτρα, θα πραγματοποιούνταν σταδιακά και θα ολοκληρωνόταν στις 15 Δεκεμβρίου 1981.

6) Σε απάντηση της αιτιολογημένης γνώμης της 12ης Οκτωβρίου 1981, αφετέρου, και όσον αφορά τις αναλύσεις, η γαλλική κυβέρνηση, με έγγραφο της 20ής Οκτωβρίου 1981, γνωστοποίησε στην Επιτροπή ότι είχε αποφασίσει να υποβάλει τους εισαγόμενους οίνους σε δειγματολη-

πτικό μόνο έλεγχο, οι όροι του οποίου δεν θα εισήγαγαν διακρίσεις, και ότι κατόπιν αυτού θεωρούσε ότι ήταν σε θέση να συντομεύσει αισθητά το χρόνο εκτελωνισμού.

Στις 30 Οκτωβρίου 1981 η Επιτροπή ζήτησε από τη γαλλική κυβέρνηση να της διαβιβάσει τους νέους όρους ελέγχου για διενέργεια αναλύσεων και να τη διαβεβαιώσει ότι οι εκτελωνισμοί θα πραγματοποιούνται εφεξής χωρίς καθυστέρηση και ότι δεν θα υπόκεινται σε μέτρα προς διασφάλιση του αυτοπεριορισμού των εισαγωγών.

Η γαλλική κυβέρνηση, με τηλετύπημα της 10ης Νοεμβρίου 1981, απάντησε ότι οι έλεγχοι θα διενεργούνταν εφεξής δειγματοληπτικά επί μιας περιπτώσεως ανά δέκα περίπου, που αντιστοιχούσε χονδρικά στο ποσοστό των ελέγχων που συνήθως διενεργούνταν από το τελωνείο εισαγωγής, και αυτό σύμφωνα με τους υπό μελέτη όρους που θα εφαρμόζονταν στο σύνολο των περιπτώσεων από τα μέσα Δεκεμβρίου. Μέχρι της ημερομηνίας αυτής, ο εκτελωνισμός των δεσμευμένων ποσοτήτων οίνου θα διενεργούνταν σύμφωνα με τη γαλλοιταλική συμφωνία που είχε συναφθεί στις 13 Οκτωβρίου 1981. Ως προς το θέμα του αυτοπεριορισμού των εισαγωγών, η γαλλική κυβέρνηση δήλωσε ότι δεν μπορεί κατά κανένα τρόπο να δεσμευτεί από συμφωνίες που έχουν συναφθεί στα πλαίσια των αμπελοοινικών επαγγελματικών οργανώσεων.

Η Επιτροπή, με έγγραφο της 10ης Δεκεμβρίου 1981, ζήτησε από τη γαλλική κυβέρνηση να της γνωστοποιήσει, μεταξύ άλλων, αν τα μέτρα αυτοπεριορισμού εφαρμόζονται προς το παρόν από τους γαλλικούς επαγγελματικούς κύκλους.

Η μόνιμη αντιπροσωπεία της Γαλλίας στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες, με έγγραφο της 5ης Ιανουαρίου 1982, απάντησε ότι η γαλλική κυβέρνηση δεν ήταν σε θέση να διαβιβάσει στην Επιτροπή ακριβή στοιχεία σχε-

τικά με ενδεχόμενες συμφωνίες αυτοπεριορισμού, γιατί το Comité national de commerce communautaire des vins et spiritueux δεν είχε γνωστοποιήσει στις δημόσιες αρχές ανανέωση των προγενέστερων συμφωνιών.

γ) Κατά την περίοδο που ακολούθησε τη συμφωνία που είχε επέλθει στις 13 Οκτωβρίου 1981 και μέχρι το τέλος του έτους 1981, οι εισαγόμενες από την Ιταλία ποσότητες οίνου που προσκομίζονταν στα γαλλικά σύνορα σημείωσαν κάμψη για λόγους που δεν έχουν αποδειχθεί. Οι εισαγωγές αυτές, σύμφωνα με τα αριθμητικά στοιχεία που εμφάνισε η γαλλική κυβέρνηση, ανήλθαν συνολικά σε 539 000 εκατόλιτρα το Νοέμβριο και το Δεκέμβριο του 1981 και, σύμφωνα με τα στοιχεία που προέβαλε η Επιτροπή, σε 153 000 εκατόλιτρα μεταξύ αρχών Νοεμβρίου και 17ης Δεκεμβρίου και σε 259 000 εκατόλιτρα μεταξύ 18ης και 31ης Δεκεμβρίου 1981.

6. Οι νέες δυσχέρειες που ανάκνυψαν στις αρχές του έτους 1982

Τον Ιανουάριο 1982 ο όγκος των εισαγωγών οίνου από την Ιταλία αυξήθηκε πάλι και υπερέβη τα 700 000 εκατόλιτρα.

Κατά τον ίδιο μήνα, στη Νότια Γαλλία προκλήθηκαν πολλά επεισόδια και βίαιες εκδηλώσεις εναντίον των εισαγωγών ιταλικών οίνων, στη διάρκεια των οποίων οι αμπελοουργοί λεηλάτησαν κατά την εισοδό τους στη Γαλλία φορτηγά αυτοκίνητα φορτωμένα με οίνο.

Στο τέλος Ιανουαρίου οι γαλλικές αρχές ενίσχυσαν πάλι τους ελέγχους τους επί των εισαγωγών οίνου από την Ιταλία. Αφενός μεν αύξησαν τη συχνότητα των διενεργουμένων επί των παρτίδων οίνου που προσκομίζονταν στα σύνορα αναλύσεων, η οποία ανήλθε σε τρεις παρτίδες επί τεσσάρων. Αφετέρου δε, στις ιταλικές αρχές απε-

στάλησαν νέες αιτήσεις για επαληθεύσεις λόγω πλημμελειών των συνοδευτικών εγγράφων VA 1. Οι έλεγχοι αυτοί είχαν σαν συνέπεια τη σημαντική καθυστέρηση κατά τη διάθεση στην κατανάλωση των οίνων που εισάγονται από την Ιταλία.

Από έγγραφα και τηλετυπήματα που οι γαλλικές κυβερνητικές αρχές έχουν αποστείλει στην Επιτροπή προκύπτει ότι η γαλλική κυβέρνηση ανησυχούσε για τα επεισόδια στον αμπελοοινικό τομέα και ότι επιθυμούσε βελτίωση των συνθηκών λειτουργίας της εν λόγω αγοράς. Τηλετύπωμα της 2ας Φεβρουαρίου 1982 περιέχει την ακόλουθη περιεκτική:

«Σοβαρή ανησυχία έχει δημιουργηθεί στους αμπελοοινικούς κύκλους της Νότιας Γαλλίας μετά την απότομη αύξηση των εισαγωγών οίνου προελεύσεως Ιταλίας, κατά το μήνα Ιανουάριο 1982, σε τιμές σαφώς κατώτερες από τις τιμές της αγοράς. Κατόπιν αυτού, η κυβέρνηση έλαβε από τις 30 Ιανουαρίου τα αναγκαία μέτρα για τη διενέργεια από τις αρμόδιες διοικητικές υπηρεσίες περισσότερων αναλύσεων της ποιότητας προ της διαθέσεως στην αγορά. Σε αντίθεση προς ό,τι ανεγράφη από μερίδα του τύπου, οι εισαγωγές δεν ανεστάλησαν, αλλά επιβραδύνθηκαν προκειμένου να επανέλθουν σε κανονικό ρυθμό.»

II — Διαδικασία και αιτήματα

1. Με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 4 Φεβρουαρίου 1982, η Επιτροπή άσκησε προσφυγή κατά της Γαλλικής Δημοκρατίας βάσει του άρθρου 169 της συνθήκης ΕΟΚ.

Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

να αναγνωρίσει ότι η Γαλλική Δημοκρατία

— πραγματοποιώντας τη διαδικασία εκτελωνισμού των ιταλικών επιτραπέζιων οίνων σε χρόνο σημαντικά ανώτερο από τον αναγκαίο για τη διενέργεια των αποδεκτών ουσιαστικών διατυπώσεων και εξαρτώντας τον εκτελωνισμό από συστηματική ανάλυση·

— παραλείποντας να αρχίζει ταχέως τη διαδικασία τακτοποίησης της μεταφοράς ορισμένου αριθμού παρτίδων ιταλικού οίνου μόλις προσκομίζονται τα συνοδευτικά έγγραφα για τον εκτελωνισμό στους συνοριακούς της σταθμούς·

— εξαρτώντας σε πολλές περιπτώσεις την τακτοποίηση της μεταφοράς δεσμευμένων σε συνοριακούς σταθμούς ιταλικών οίνων από τη διαβίβαση από τις ιταλικές αρχές εγγράφων και δικαιολογητικών, επί των οποίων οι αρχές αυτές στηρίζουν τις δεβαιώσεις τους·

— καθυστερώντας τον εκτελωνισμό ακόμα και στις περιπτώσεις που έχουν τακτοποιηθεί,

παρέθε τις υποχρεώσεις που υπέχει από την κοινοτική αμπελοοινική κανονιστική ρύθμιση και από το άρθρο 30 της συνθήκης ΕΟΚ

και

να καταδικάσει τη Γαλλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.

2. Με δικόγραφο που κατέθεσε στις 18 Φεβρουαρίου 1982, η κυβέρνηση της Ιταλικής Δημοκρατίας ζήτησε να της επιτραπεί να παρέμβει προς υποστήριξη των αιτημάτων της Επιτροπής. Η παρέμβαση επιτράπηκε με διάταξη της 18ης Φεβρουαρίου 1982.

Η Ιταλική Δημοκρατία ζητεί από το Δικαστήριο:

- να κάνει δεκτά τα αιτήματα της Επιτροπής
και
- να καταδικάσει τη Γαλλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.

3. Η Γαλλική Δημοκρατία ζητεί από το Δικαστήριο:

- να απορρίψει την προσφυγή της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
και
- να καταδικάσει την Επιτροπή και την παρεμβαίνουσα στα δικαστικά έξοδα.

4. Με δικόγραφο που κατέθεσε στις 5 Φεβρουαρίου, η Επιτροπή υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 186 της συνθήκης ΕΟΚ και του άρθρου 83 του κανονισμού διαδικασίας, αίτηση περί λήψεως προσωρινών μέτρων.

Το Δικαστήριο, κρίνοντας επί των προσωρινών μέτρων, στις 4 Μαρτίου 1982 διέταξε τα ακόλουθα:

«1. Εν αναμονή της αποφάσεως στην κυρία δίκη, η Γαλλική Δημοκρατία υποχρεούται να τηρεί τους κατωτέρω εξειδικευμένους περιορισμούς όσον αφορά την πρακτική της διαθέσεως στην κατανάλωση στη Γαλλία των εισαγομένων οίνων προελεύσεως Ιταλίας:

- α) εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων, στις οποίες ειδικές ενδείξεις δύνανται να δικαιολογήσουν υποψία απάτης, η συχνότης των αναλύσεων προ της διαθέσεως στην κατανάλωση των οικείων παρτίδων δεν πρέπει να υπερβαίνει το 15 % των προσκομιζομένων στα σύνορα παρτίδων,

6) η διάρκεια των διενεργουμένων προ της διαθέσεως στην κατανάλωση αναλύσεων των οικείων παρτίδων δεν δύναται να υπερβαίνει τις 21 ημέρες από της προσκομίσεως των παρτίδων αυτών και των εγγράφων στα σύνορα, εκτός αν ιδιαίτεροι λόγοι δικαιολογούν, κατ' εξαίρεση, ειδικές αναλύσεις,

γ) η διάθεση στην κατανάλωση παρτίδων οίνου δεν δύναται να αποκλειστεί λόγω πλημμελιών των συνοδευτικών εγγράφων, παρά μόνο αν πρόκειται περί ουσιαστικών πλημμελιών,

δ) οι γαλλικές αρχές, όταν διαπιστώνουν ουσιαστικές πλημμέλειες, οφείλουν να ενημερώνουν αμελλητί περί αυτού, μαζί με την απαραίτητη τεκμηρίωση, τις ιταλικές αρχές. Κάθε παρτίδα, της οποίας το συνοδευτικό έγγραφο ετακτοποιήθη από τις ιταλικές αρχές, πρέπει αμέσως να διατίθεται στην κατανάλωση.

2. Όταν αποκλείεται η διάθεση στην κατανάλωση ποσοτήτων οίνου προελεύσεως Ιταλίας, που υπερβαίνουν συνολικώς τα 50 000 εκατόλιτρα, επί χρονικό διάστημα ανώτερο των 21 ημερών είτε λόγω αναλύσεων είτε λόγω πλημμελιών των συνοδευτικών εγγράφων, οι γαλλικές αρχές οφείλουν να ενημερώνουν την Επιτροπή για τους λόγους αυτού του αποκλεισμού.

3. Το Δικαστήριο επιφυλάσσεται ως προς τα έξοδα.»

5. Η γραπτή διαδικασία διεξήχθη κανονικά.

Μετά από ακρόαση του γενικού εισαγγελέα, το Δικαστήριο αποφάσισε την έναρξη της προφορικής διαδικασίας χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων. Οι διάδικοι όμως κλήθηκαν να απαντήσουν εγγράφως, πριν από τη συνεδρίαση, σε ορισμένα ερωτήματα.

III — Ισχυρισμοί και επιχειρήματα των διαδίκων που αναπτύχθηκαν κατά την έγγραφη διαδικασία

τικά προς τις συμφωνίες αυτοπεριορισμού που είχαν συνάψει οι επιχειρηματίες.

1. Τα επιχειρήματα υπέρ της προσφυγής

Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα γεγονότα που επήλθαν έπειτα από την αποστολή των δύο αιτιολογημένων γνωμών αποδεικνύουν ότι η γαλλική κυβέρνηση δεν έχει συμμορφωθεί με αυτές. Η κλιμάκωση του εκτελωνισμού μέχρι τις 15 Δεκεμβρίου 1981, την οποία προβλέπει η μεταξύ των γαλλικών και των ιταλικών αρχών συμφωνία της 13ης Οκτωβρίου 1981 για τον εκτελωνισμό του οίνου που είχε προσκομιστεί στα σύνορα το αργότερο στις 15 Αυγούστου 1981, συνιστά εμπόδιο στο εμπόριο υπό την έννοια της αιτιολογημένης γνώμης. Η τήρηση των κοινοτικών υποχρεώσεων από ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να εξαρτάται από μια συμφωνία που έχει συναφθεί με άλλο κράτος μέλος. Η Επιτροπή δεν έχει μετάρχει στις διαπραγματεύσεις για τη συμφωνία αυτή. Το Νοέμβριο και το Δεκέμβριο του 1981 δεν πραγματοποιήθηκε καμιά εξαγωγή ιταλικού οίνου προς τη Γαλλία. Η γαλλική κυβέρνηση επίσης δεν κοινοποίησε στην Επιτροπή τους νέους όρους δειγματοληπτικού ελέγχου που θα αντικαθιστούσαν τους συστηματικούς ελέγχους οι οποίοι, κατά τα λοιπά, συνέχιζαν να διενεργούνται. Αντίθετα προς τις εξαγγελίες της γαλλικής κυβέρνησης, στις 30 Ιανουαρίου 1981 σημαντική ποσότητα ιταλικού οίνου δεσμεύθηκε στα γαλλικά σύνορα. Τα κρατικά μέτρα παρεμποδίσσεως ή καθυστέρησεως του εκτελωνισμού ελήφθησαν, κυρίως, συμπληρωμα-

Σχετικά με τις συμφωνίες αυτές, η Επιτροπή προσκόμισε σε παράρτημα της προσφυγής τις διάφορες εγκυκλίους προερχόμενες από το Comité national du commerce communautaire des vins et spiritueux, στις οποίες αναφέρονται οι υποχρεώσεις αυτοπεριορισμού, όσον αφορά την ποιότητα και την ποσότητα, που είχαν αποφασιστεί από το Comité προ εξαετίας, σε αντάλλαγμα της επίσημης διαβεβαίωσης των κρατικών αρχών ότι η διάθεση στην κατανάλωση οίνων Ιταλίας αλκοολικού τίτλου κατώτερου του 13 % vol. ή η διάθεση, ανεξαρτήτως αλκοολικού τίτλου, από εισαγωγείς μη μέλη του Comité, δεν θα πραγματοποιούνται παρά μόνο ύστερα από επιβολή, υπό τύπο κυρώσεως, καθυστέρησης τεσσάρων μηνών. Σύμφωνα με τις εγκυκλίους αυτές, κατά το θέρος του 1981 η ανωτέρω επιτροπή είχε επαφές και συσκέψεις με το γάλο υπουργό γεωργίας στη διάρκεια των οποίων προέτεινε μάλιστα να συνεχίσει την πρακτική αυτή περιορισμού των εισαγωγών οίνων από την Ιταλία και, σε αντάλλαγμα, οι κρατικές αρχές να εγγυηθούν να λάβουν ορισμένα μέτρα. Η επιτροπή είχε κρίνει εύλογο, στις προτάσεις που υπέβαλε στον υπουργό γεωργίας, να ορίσει από την επόμενη περίοδο ένα όριο 425 0000 εκατολίτρων μηνιαίως για τις εισαγωγές οίνων Ιταλίας. Με εγκύκλιο της 20ης Οκτωβρίου 1981, η επιτροπή πληροφόρησε τα μέλη της για την απόφαση του υπουργού να αποδεσμεύσει μεταξύ 19ης Οκτωβρίου και 13ης Δεκεμβρίου τις δεσμευμένες ποσότητες οίνου με ρυθμό 120 000 εκατολίτρων περίπου την εβδομάδα και σε αναλογία για κάθε εισαγωγή του ενός ογδού του ποσοτήτων οίνου που εισάγει ανά εβδομάδα. Σε αντάλλαγμα, η επιτροπή αποφάσισε να παύσουν εντελώς οι φορτώσεις στην Ιταλία μεταξύ 25ης Οκτωβρίου και 30ης Νοεμβρίου ή 7ης Δεκεμβρίου, απόδειξη δε για την τήρηση

των ημερομηνιών αυτών θα αποτελούσαν τα συνοδευτικά έγγραφα VA 1. Στις εγκυκλίους αυτές επιβεβαιώνεται η υποχρέωση των μελών του Comité να συνεχίσουν την τήρηση μέτρων ποιοτικού και ποσοτικού περιορισμού.

2. Η αντίκρουση της γαλλικής κυβερνήσεως

Η γαλλική κυβέρνηση αναφέρει καταρχάς ότι η κοινοτική αμπελοοινική κανονιστική ρύθμιση περιέχει αυστηρούς κανόνες στα θέματα ελέγχου του δυναμικού παραγωγής, επεξεργασίας και οινολογικών πρακτικών, παρουσιάσεως και περιγραφής των προϊόντων. Προκειμένου να καταστεί δυνατός ο έλεγχος των διατάξεων αυτών, οι επιχειρηματίες οφείλουν να τηρούν λεπτομερή διβλία και να τα διατηρούν επί πενταετία. Οι οίνοι που δεν ανταποκρίνονται στη ρύθμιση αυτή δεν μπορούν να κυκλοφορούν και προορίζονται μόνο για αποστακτήρια και οξοποιεία, ενώ μόνο τα προϊόντα που είναι σύμφωνα προς την κοινοτική κανονιστική ρύθμιση, που είναι υγιή, ανόθρευτα και σύμφωνα με τα συναλλακτικά ήθη, γίνονται δεκτά να κυκλοφορούν εντός της Κοινότητας και να προσφέρονται ή να παραδίνονται για άμεση ανθρώπινη κατανάλωση, σύμφωνα με το άρθρο 51, παράγραφος 1, του κανονισμού 337/79, το άρθρο 46, παράγραφος 1, του κανονισμού 355/79 και δυνάμει του άρθρου 53, παράγραφος 1, του κανονισμού 337/79, και μάλιστα μόνο αν συνοδεύονται από έγγραφο που έχει ελεγχθεί από τη διοίκηση και που να επιτρέπει την εξακρίβωση του προϊόντος και της μεταφοράς.

Η τυπικότητα στην οποία στηρίζεται η κοινή οργάνωση της αγοράς και η οποία εκτείνεται σε όλη την οικονομική διαδικασία, από την παραγωγή έως την κυκλο-

φορία και τη διάθεση στην κατανάλωση, ανταποκρίνεται στον αντικειμενικό σκοπό να καταστεί δυνατή η βελτίωση της ποιότητας, να διευκολύνεται η εξασφάλιση καλύτερης ισορροπίας ανάμεσα στην προσφορά και τη ζήτηση και να διασφαλίζεται η ισότητα των όρων του ανταγωνισμού που μόνο η τυπικότητα αυτή μπορούσε να εξασφαλίζει λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του εν λόγω προϊόντος.

Δυνάμει του άρθρου 64, παράγραφος 1, του κανονισμού 337/79 και του άρθρου 46 του κανονισμού 355/79, τα κράτη μέλη οφείλουν να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίζουν την τήρηση των κοινοτικών διατάξεων και τον έλεγχό της. Κατ'εφαρμογή των κανονισμών αυτών, τα κράτη μέλη, οφείλουν να ελέγχουν προσεκτικά και αυστηρά όλα τα συνοδευτικά έγγραφα που τους προσκομίζονται, από τα οποία, μόνο αν είναι κανονικά, το προϊόν τεκμαίρεται σύμφωνο προς τις αμπελοοινικές διατάξεις, και να απαιτούν να περιέχονται όλες οι προβλεπόμενες ενδείξεις στα έγγραφα αυτά, όπως η μνεία της καταγωγής, της φύσεως του προϊόντος, του αλκοολικού τίτλου και, κατά περίπτωση, των αναλογικών επεξεργασιών, καθώς και το όνομα και η σφραγίδα της αρμόδιας αρχής που έχει εκδώσει τα έγγραφα, ευκρινώς και ευανάγνωστα. Το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 1153/75 διευκρινίζει άλλωστε ότι τα έγγραφα πρέπει να συμπληρώνονται με γραφομηχανή ή με το χέρι, ευανάγνωστα, με μελάνι και με κεφαλαία γράμματα.

Σε περίπτωση μη τήρησεως αυτών, μπορεί να προκύψουν περιορισμοί στην ελεύθερη κυκλοφορία από την εφαρμογή ακόμη και διατάξεων που αφορούν την τήρηση των κοινοτικών κανονισμών και από τους ελέγχους. Οι γαλλικές αρχές λοιπόν είχαν να αντιμετωπίσουν συσσωρευμένα στοιχεία υπόνοιας και καταστάσεις όπου η κοινοτική κανονιστική ρύθμιση δεν είχε τηρηθεί

από τις ιταλικές αρχές. Αυτό τις ανάγκασε να αντιδράσουν με αποφασιστικότητα.

Ως προς το θέμα αυτό, η γαλλική κυβέρνηση αναφέρεται στις περιπτώσεις πλημμέλειας που είχαν ανακοινωθεί στις ιταλικές αρχές και για τις οποίες έχει γίνει λόγος προηγουμένως. Σε όλες τις περιπτώσεις αυτές, οι ιταλικές αρχές δεν είχαν αντιδράσει ή δεν είχαν δώσει ικανοποιητική απάντηση στις γαλλικές αρχές και με τον τρόπο αυτό είχαν περιπλέξει το έργο των γαλλικών αρχών. Τα περιστατικά αυτά έδειχναν ότι στην Ιταλία δεν είχαν διενεργηθεί οι αναγκαίοι έλεγχοι.

Άλλωστε, από εμπορικές αλληλογραφίες με ιταλούς επαγγελματίες, τις οποίες έχουν ανεύρει οι γαλλικές υπηρεσίες ελέγχου, καθώς και από ένα φάκελο με αποκόμματα από τον ιταλικό τύπο προκύπτει ότι πράξεις νοθεύσεως προϊόντων και απατές είναι μόνιμο φαινόμενο στην Ιταλία.

Επειδή η επαγρύπνηση των κρατικών αρχών κατά τον έλεγχο τηρήσεως των κοινοτικών διατάξεων εξαρτάται, σε μεγάλο μέρος, από τις περιστάσεις, η αντίδραση των γαλλικών αρχών πρέπει να εκτιμηθεί μέσα σε αυτό το πλαίσιο όταν τον Αύγουστο 1981 προσκομίστηκε μεγάλος αριθμός παρτίδων ή ελλιπών εγγράφων. Λαμβανομένου υπόψη του σημαντικού αριθμού των εγγράφων προς εξέταση και της σοβαρότητας των πλημμελειών, δεν είναι δυνατό να προσάπτεται στις γαλλικές αρχές ότι έχουν καθυστερήσει να κινηθούν τη διαδικασία τακτοποιήσεως των οίνων που είχαν προσκομιστεί ή να προδούν στην τακτοποίηση, ενώ οι ιταλικές υπηρεσίες αφετέρου δεν έχουν διευκολύνει το έργο τους. Έτσι, για περισσότερο από 1 000 000 εκατολίτρων οίνου των οποίων τα συ-

νοδευτικά έγγραφα ήταν πλημμελή, μέχρι τις 6 Οκτωβρίου 1981, οι ιταλικές αρχές είχαν δώσει απάντηση μόνο για 308 000 εκατολίτρα, χωρίς εντούτοις να παράσχουν στοιχεία για την άγνωστη αρχή η οποία είχε εκδώσει τα εν λόγω έγγραφα.

Η κοινοτική κανονιστική ρύθμιση δεν προσδιορίζει ποια πλημμέλεια ενός συνοδευτικού εγγράφου πρέπει να θεωρείται ουσιώδης. Οι ενδείξεις που πρέπει να αναγράφονται στο έγγραφο αποβλέπουν στο να εγγυώνται είτε την αυθεντικότητά του είτε την ταύτιση του περιγραφόμενου προϊόντος με το παρουσιαζόμενο προϊόν είτε τις προδιαγραφές του προϊόντος. Μια πλημμέλεια προσδίνει καταρχήν στο έγγραφο ένα ουσιώδες ελάττωμα. Τέτοια είναι η περίπτωση ελλείψεως της σφραγίδας ή της ταυτότητας του αρμόδιου ή εξουσιοδοτημένου οργανισμού, της μη αναγραφής του αριθμού σειράς, της ώρας φορτώσεως, της καταγωγής του προϊόντος και του αλκοολικού τίτλου. Σαν μη ουσιώδη μπορούν να θεωρούνται μόνο τα σφάλματα ή παραλείψεις που δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση την αυθεντικότητα των εγγράφων, τις συνθήκες μεταφοράς ή την ακριβή ταυτότητα του προϊόντος, όπως η ένδειξη «επιτραπέζιος οίνος Pouilles» αντί του «επιτραπέζιος οίνος Ιταλίας».

Στο σύνολο των περιστατικών οι γαλλικές αρχές στήριξαν αιτιολογημένη υπόνοια για την καταγωγή και τη συμφωνία των παρτίδων προς τις κοινοτικές διατάξεις και για την ύπαρξη άλλων πλημμελειών εκτός από τις πλημμέλειες των εγγράφων. Η ίδια η Επιτροπή, σε τηλετύπημά της προς τη γαλλική κυβέρνηση στις 25 Αυγούστου 1981, είχε δηλώσει ότι όταν το συνοδευτικό έγγραφο δεν περιέχει την ένδειξη της καταγωγής του οίνου, οι αρμόδιες ιταλικές αρχές πρέπει να προσκομίζουν απόδειξη για την ιταλική του καταγωγή. Αυτό γίνεται με τη διαβίβαση των εγγράφων και των αποδευκτικών στοιχείων, που είχε

ζητήσει η γαλλική κυβέρνηση από τις ιταλικές αρχές. Η αυστηρή τήρηση των αποδεικτικών τύπων επιβάλλεται για να αποτρέπεται οιαδήποτε απάτη που να αποσκοπεί στην καταστρατήγηση των μέτρων ελέγχου.

Μέσα σε πνεύμα κατευνασμού, η γαλλική κυβέρνηση συνήνεσε στη γαλλο-ιταλική συμφωνία της Πίζας της 13ης Οκτωβρίου 1981 και προτίμησε να τακτοποιήσει αμφισβητούμενες περιπτώσεις, που αφορούσαν περίπου 800 000 εκατόλιτρα οίνου των οποίων τα έγγραφα δεν είχαν τακτοποιηθεί, προκειμένου να μη παρεμποδίσει υπερβολικά το εμπόριο και έτσι απέσχε από το να εφαρμόζει αυστηρά την κοινοτική κανονιστική ρύθμιση. Η Επιτροπή δεν είχε κρατηθεί στο περιθώριο κατά την αναζήτηση λύσεως, όπως μαρτυρούν το τηλετύπημα που της εστάλη στις 14 Αυγούστου 1981 και το γεγονός ότι, κατά τον ίδιο αυτό μήνα, πρότεινε μέτρα για την εναποθήκευση και για την απόσταση του οίνου και ότι στις 16 Οκτωβρίου οργάνωσε στις Βρυξέλλες συνάντηση μεταξύ εμπειρογνομόνων των δύο χωρών, στην οποία όμως δεν προσήλθαν οι ιταλοί εκπρόσωποι. Αν τυχόν, έπειτα από τη συμφωνία αυτή στην οποία οι δύο κυβερνήσεις δεν είχαν καμιά συμμετοχή, σημειώθηκε επιβράδυνση των ανταλλαγών, μοναδική αιτία αποτελούσε η πλήρωση των αποθηκευτικών χώρων, όπως και σε άλλες περιπτώσεις κατά το παρελθόν. Όλοι οι δεσμευμένοι οίνοι είχαν αποδεσμευτεί στις 15 Δεκεμβρίου ενώ οι οίνοι που «δεσμεύτηκαν» στις 30 Ιανουαρίου 1982 ήταν οίνοι για τους οποίους διεξάγονταν ακόμη αναλύσεις και οι οποίοι είχαν αφιχθεί κατά τον Ιανουάριο υπό την κάλυψη πλημμελών εγγράφων μεταφοράς, από τα οποία, συγκεκριμένα, έλειπαν σφραγίδες ή έφεραν δυσανάγνωστες σφραγίδες.

Στο πλαίσιο των σαβαράν πλημμελιών που διαπιστώθηκαν και της απουσίας αντι-

δράσεως εκ μέρους των ιταλικών αρχών πρέπει να εξεταστεί επίσης το ζήτημα των αναλύσεων. Οι παραλείψεις των ιταλικών αρχών στον τομέα των ελέγχων νοθεύουν τους όρους του ανταγωνισμού και θέτουν σε κίνδυνο την προαγωγή της ποιότητας, χωρίς να γίνεται λόγος για κινδύνους για τη δημόσια υγεία. Επειδή δε οι συγκεκριμένες λεπτομέρειες των ελέγχων ανήκουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, δυνάμει των κοινοτικών κανονισμών, αυτά πρέπει να τις καθορίζουν ενόψει των συγκεκριμένων συνθηκών. Οι αμφιβολίες και οι υπόνοιες σε βάρος του ιταλικού οίνου ήταν πάρα πολλές έτσι ώστε δεν είναι δυνατό να κατηγορείται η γαλλική κυβέρνηση για την παρακολούθησή της.

Οι έλεγχοι που διενεργήθηκαν από τις γαλλικές αρχές δεν εισάγουν διακρίσεις. Βάσει της γαλλικής νομοθεσίας, όλοι οι γάλλοι αμπελοουργοί υποχρεούνται να διενεργούν αναλύσεις των οίνων τους κάθε χρόνο από ειδικό διπλωματούχο οινολογίας και αμπελοουργίας. Τέτοιες διατάξεις δεν φαίνεται να υπάρχουν στην Ιταλία. Πολυάριθμοι έλεγχοι επί πλέον έχουν διενεργηθεί επί γάλλων επιχειρηματιών και επί εγχώριων προϊόντων. Το σύνολο των πάσης φύσεως ελέγχων που διενεργήθηκαν στη Γαλλία το 1981 είχε ανέλθει στον καθόλου αμελητέο αριθμό άνω των 120 000. Αυτό επιτρέπει τη διαβεβαίωση ότι δεν είχε προκληθεί καμιά διάκριση σε βάρος των εισαγομένων από την Ιταλία προϊόντων.

3. Οι παρατηρήσεις της ιταλικής κυβέρνησης

Η ιταλική κυβέρνηση θεωρεί ότι τα επιχειρήματα που προβάλλει η καθής αποδέχονται στο να δικαιολογήσουν εκ των υστέρων

σοβαρές παραβιάσεις της θεμελιώδους αρχής της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων με τη μορφή της δεσμεύσεως των εισαγωγών. Συγκεκριμένα, οι γαλλικές αρχές δεν είχαν γνωστοποιήσει καμιά αμφιβολία ή υπόνοια για τις παρτίδες οίνων που είχαν δεσμευτεί τον Αύγουστο 1981. Το σύνολο σχεδόν των οίνων αυτών είχε αποδεσμευτεί προοδευτικά από τα μέσα Οκτωβρίου 1981 δυνάμει μιας πολιτικής αποφάσεως, πράγμα εντελώς αντίθετο αν υπήρχε πράγματι κίνδυνος για την υγεία των καταναλωτών. Ομοίως, το φθινόπωρο του 1981 οι γαλλικές αρχές είχαν θεωρήσει ότι μπορούσαν να επανέλθουν σε ελέγχους μέσω αναλύσεων που να μη υπερβαίνουν το 10 % των παρτίδων. Δεν γνωστοποιήθηκε επίσης καμιά αμφιβολία ή υπόνοια για τις ποσότητες που είχαν εισαχθεί μεταξύ Νοεμβρίου 1981 και Ιανουαρίου 1982. Το τηλετύπημα της 2ας Φεβρουαρίου 1982, για τη δέσμευση που εφαρμόστηκε το Φεβρουάριο 1982, επιβεβαιώνει ότι αυτή είχε υπαγορευθεί από εντελώς άλλες σκέψεις από όσες προβάλλει η προσφεύγουσα, δηλαδή, από λόγους πολιτικής που συνδέονται με τα σοβαρά γεγονότα που είχαν δημιουργηθεί σε βάρος του ιταλικού οίνου τον Αύγουστο 1981 και τον Ιανουάριο 1982.

Η ιταλική κυβέρνηση αντικρούει αφετέρου τον ισχυρισμό περί ελλείψεως συνεργασίας από μέρους των ιταλικών αρχών. Προσάγει τις απαντήσεις που έδωσαν οι ιταλικές αρχές στα ερωτήματα και στα υπομνήματα που τους είχαν απευθύνει οι γαλλικές αρχές σχετικά με περιπτώσεις πλημμελειών και τονίζει ότι ορισμένες από τις περιπτώσεις αυτές που επικαλείται η γαλλική κυβέρνηση δεν είχαν γνωστοποιηθεί ποτέ στις ιταλικές αρχές. Η ιταλική κυβέρνηση διαβεβαιώνει ότι οι ενέργειες που προσάπτονται απαγορεύονται όλες στην Ιταλία. Οι απαγορεύσεις αυτές υπενθυμίζονται και επιβεβαιώνονται τακτικά προς τους ιταλικούς οργανισμούς ελέγχου. Η ιταλική κυβέρνηση, χωρίς να διατείνεται ότι απο-

κλείεται να παρουσιάζονται ενδεχομένως περιπτώσεις απάτης ή νοθείας στην Ιταλία όπως και σε άλλες χώρες, αποκρούει και θεωρεί άδικη την κατηγορία της προσφεύγουσας η οποία, γενικεύοντας από ειδικές και σπάνιες περιπτώσεις, αφήνει να εννοηθεί ότι οι ιταλοί αμπελοουργοί και επιχειρηματίες προσφεύγουν κατά γενικό κανόνα στην απάτη και στη νοθεία και ότι οι ιταλικές υπηρεσίες ελέγχου δεν λειτουργούν ή λειτουργούν κακώς.

Σχετικά με πλημμέλειες των εγγράφων VA 1, αυτές είχαν χρησιμεύσει σαν πρόφαση για πλήρη παύση των εισαγωγών κατά τον Αύγουστο 1981. Αιφνίδια, δεν έγινε δεκτό το σύνολο σχεδόν των συνοδευτικών εγγράφων και μάλιστα διακόπτοντας μια πρακτική καθιερωμένη από πολλά έτη ανάμεσα στις γαλλικές και στις ιταλικές αρχές. Σχετικά με το θέμα αυτό, η ιταλική κυβέρνηση προσάγει μια τυχαία επιλεγμένη σειρά εγγράφων VA 1 που από το 1978 είχε συνοδεύσει είτε ιταλικό οίνο εξαγόμενο στη Γαλλία είτε γαλλικό οίνο εισαγόμενο στην Ιταλία. Τα έγγραφα αυτά παρουσιάζουν τις υποτιθέμενες πλημμέλειες, όπως η μη αναγραφή στο τετραγωνίδιο 11 του κράτους μέλους καταγωγής, δυσανάγνωστης σφραγίδας της εκδιδούσης αρχής ή κενά σχετικά με το μεταφορέα, τον αλκοολικό τίτλο ή άλλα. Τόσο οι γαλλικές όσο και οι ιταλικές αρχές είχαν εκτελωνίσει πάντοτε χωρίς καμιά δυσκολία, μέχρι τον Αύγουστο 1981, παρτίδες που συνοδεύονταν από τέτοια έγγραφα.

Όσον αφορά τις δυσανάγνωστες σφραγίδες, πρέπει να ληφθεί αφετέρου υπόψη το γεγονός ότι οι σφραγίδες, ιδίως όταν είναι ξηρές, συχνά δεν μπορούν να αναπαράγονται στα αντίγραφα, ακόμη κι όταν φαίνονται στο πρωτότυπο, και ότι το έγγραφο ήταν κατά συνέπεια δημόσιο έγγραφο. Το έντυπο του εγγράφου VA 1 δεν περιέχει

άλλωστε καμιά υποχρέωση ειδικής ενδείξεως της χώρας καταγωγής στο τετραγωνίδιο 11, διότι το στοιχείο αυτό μπορεί να συνάγεται πράγματι από την ένδειξη της αμπελοουργικής ζώνης στο τετραγωνίδιο 15, καθώς και από τη σύνταξη του εγγράφου στο σύνολό του. Με τον τρόπο αυτό, κατά το παρελθόν, το σύνολο σχεδόν των γαλλικών και των ιταλικών εγγράφων δεν έφεραν τη μνεία της χώρας καταγωγής.

Όσον αφορά την ένδειξη του αλκοολικού τίτλου, εφόσον στην Ιταλία απαγορεύεται απόλυτα η προσθήκη σακχαρόζης, ο ολικός αλκοολικός τίτλος αντιστοιχεί στον κτηθέντα αλκοολικό τίτλο και το γεγονός ότι παραλείπεται η μία ή η άλλη ένδειξη δεν συνιστά επομένως ουσιώδη πλημμέλεια.

Ύστερα από τη συμφωνία της Πίζας της 13ης Οκτωβρίου 1981, άλλωστε, οι γαλλικές αρχές δεν θεώρησαν πλέον ουσιώδεις τέτοιες υποτιθέμενες πλημμέλειες των εγγράφων.

Οι ιταλικές αρχές προσπάθησαν να ανταποκριθούν σε όλες τις αιτήσεις των γαλλικών αρχών για ελέγχους παρά το ανεπείριστο των αιτήσεων αυτών και παρά την απουσία οιασδήποτε ενδείξεως περί αμφιβολίας ή υπόνοιας σχετικά με συγκεκριμένες παρτίδες. Ήταν πάντως σαφές ότι ο αριθμός των αιτήσεων που αφορούσαν περίπου 2 240 έγγραφα και ο πολύπλοκος χαρακτήρας των ζητούμενων ελέγχων θα δημιουργούσαν καθυστερήσεις. Παρ' όλα αυτά στο τέλος Σεπτεμβρίου 1981 είχαν εξεταστεί οι αιτήσεις σχετικά με περίπου 700 έγγραφα VA 1, τα οποία κάλυπταν 300 000 εκατόλιτρα. Ομοίως, οι ιταλικές αρχές απάντησαν στις αιτήσεις των γαλλικών αρχών σχετικά με τις υποτιθέμενες πλημμέλειες εγγράφων ύστερα από τη νέα δέσμευση των εισαγωγών τον Ιανουάριο. Οι γαλλικές αρχές δεν μπορούν επομένως να διαμαρτύρονται για έλλειψη συνεργασίας από μέρους των ιταλικών αρχών.

Η καθής για να δικαιολογήσει μια πρόδηλη τακτική προστατευτισμού, δεν μπορεί επίσης να επικαλείται τους ελέγχους στους οποίους υποβάλλει το εγχώριο προϊόν. Και στην Ιταλία επίσης υπάρχει αυστηρή νομοθεσία περί ελέγχων και κυρώσεων, η οποία προβλέπει την υποχρεωτική παρέμβαση ειδικευμένων τεχνικών, και οι ιταλικές αρχές επιμένουν συνεχώς για την ανάγκη των ελέγχων αυτών, ιδίως για τους εξαγόμενους οίνους. Οι πραγματικοί λόγοι για τους οποίους οι γαλλικές αρχές διενήργησαν ελέγχους επί του ιταλικού οίνου προσδιορίζονται σαφώς στο τηλετύπημα της 2ας Φεβρουαρίου 1982. Δεν ήταν άλλωστε αναγκαίο να δεσμευτούν στα σύνορα σημαντικές ποσότητες γιατί ήταν δυνατόν να διενεργηθούν οι έλεγχοι σε όλα τα στάδια της καταναλώσεως.

4. Η απάντηση της Επιτροπής

Η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν είναι δυνατό να δικαιολογούνται δεσμεύσεις στα σύνορα για τον απλό υποτιθέμενο λόγο ότι πρόκειται για ύποπτες ενέργειες.

Η προβαλλόμενη παράλειψη των ιταλικών αρχών δεν μπορεί με κανέναν τρόπο να κριθεί στο πλαίσιο της παρούσας δίκης ούτε να δικαιολογήσει την παράβαση που αποδίδεται στη Γαλλία. Η εξατομίκευση των διαδικασιών περί καταστολής της απάτης είναι άλλωστε απόλυτα δυνατή.

Σχετικά με τον έλεγχο των συνοδευτικών εγγράφων, ο οποίος δεν απαιτούσε παρά μερικά λεπτά της ώρας, η Επιτροπή δεν αμφισβητεί ότι ο έλεγχος αυτός μπορεί να είναι συστηματικός, αλλά διατυπώνει τις ακόλουθες μομφές:

— Οι γαλλικές αρχές παρέλειπαν να αρχίζουν ταχέως τη διαδικασία τακτοποίησης των μεταφορών παρτίδων οίνου μόλις προσκομίζονταν τα συνοδευτικά έγγραφα. Τα συνοδευτικά έγγραφα που

επιστράφηκαν στις ιταλικές αρχές αφορούσαν σε μεγάλο μέρος εισαγωγές που ανάγονταν σε πολλούς μήνες ή πολλές εβδομάδες πριν.

- Σε πολλές περιπτώσεις, οι γαλλικές αρχές εξαρτούσαν την τακτοποίηση της μεταφοράς από τη διαβίβαση, από τις ιταλικές αρχές, εγγράφων και δικαιολογητικών επί των οποίων οι αρχές αυτές στήριζαν τις δεσμεύσεις τους, ωσάν ή μόνη διαπίστωση αιτιολογημένης υπόνοιας για την καταγωγή ή τις προδιαγραφές μιας παρτίδας να μπορούσε να το δικαιολογήσει δυνάμει του άρθρου 3 του κανονισμού 359/79.
- Στις 15 Οκτωβρίου 1981, τα σχετικά με 580 158 εκατόλιτρα οίνου έγγραφα VA 1 τακτοποιήθηκαν χωρίς όμως να αποδεσμευτούν οι οίνοι αυτοί και χωρίς να ζητηθούν συμπληρωματικές πληροφορίες ή τουλάχιστον να δικαιολογηθεί το δάσμο της δεσμεύσεως.

Η κλιμάκωση της αποδεσμεύσεως του οίνου κατόπιν της συμφωνίας της Πίζας της 13ης Οκτωβρίου 1981, συνιστά εξακολούθηση της παραβάσεως. Η Επιτροπή σημειώνει αφετέρου ότι η προοδευτική διάθεση στην κατανάλωση των δεσμευμένων οίνων από τις 19 Οκτωβρίου 1981 συμβαδίζει με τον αυτοπεριορισμό των εισαγωγών κατά τη διάρκεια της συμφωνίας της Πίζας.

Όσον αφορά τις συμφωνίες αυτοπεριορισμού, το ζήτημα δεν είναι αν η κυβέρνηση δεσμευόταν από τις συμφωνίες αυτές, αλλά αν υπήρχε σχέση ανάμεσα στις συμφωνίες αυτές και στα γαλλικά μέτρα. Οι διαψεύσεις της γαλλικής κυβερνήσεως δεν αντικρούουν το περιεχόμενο των εγγράφων που προσάγονται σε παράρτημα

του δικόγραφου της προσφυγής. Εν πάση περιπτώσει, λόγω της σοβαρότητας τέτοιων μέτρων, η γαλλική κυβέρνηση όφειλε να γνωστοποιήσει την αντίθεσή της στο Comité national de commerce communautaire des vins et spiritueux ώστε να αποφύγει η στάση της να ερμηνευτεί σαν συγκατάθεση.

Τα αριθμητικά στοιχεία που αναφέρει η γαλλική κυβέρνηση και τα οποία αφορούν τους ελέγχους που οι γαλλικές υπηρεσίες έχουν διενεργήσει επί γαλλικών οίνων, με σκοπό να αποδείξει ότι οι αναλύσεις δεν εκτελούνταν κατά τρόπο που να εισάγει διακρίσεις, έχουν μικρή αποδεικτική δύναμη γιατί δεν αφορούν παρά μερικές μόνο χιλιάδες περιπτώσεων σε σύγκριση με τους 719 681 γάλλους αμπελουργούς που έχουν δηλώσει εσοδεία για το 1981.

IV — Απαντήσεις στα ερωτήματα που υποβλήθηκαν στους διαδίκους

1. Η *γαλλική κυβέρνηση* κλήθηκε να υποβάλει στο Δικαστήριο, σαν παράδειγμα, έγγραφα VA 1 υποτιθέμενα πλημμελή, όλα τα συνοδευτικά έγγραφα στα οποία αναφέρονταν τα τηλετυπήματα των γαλλικών αρχών της 14ης Αυγούστου 1981, σε πρωτότυπα αν είναι δυνατό. Η γαλλική κυβέρνηση αναφέρει ότι τα πρωτότυπα των εν λόγω εγγράφων βρίσκονται σήμερα στα χέρια ιδιωτών επιχειρηματιών και ότι δεν ήταν δυνατό να συγκεντρωθούν εντός της ταχθείσας προθεσμίας. Η Επιτροπή έχει στην κατοχή της μια πλήρη σειρά αντιγράφων όλων των VA 1 της εξεταζομένης περιόδου.

Η γαλλική κυβέρνηση διαβίβασε εντούτοις τα αντίγραφα μερικών αμφισβητούμενων

εγγράφων τα οποία συνοδεύονται από τα σχετικά τηλετυπήματα των γαλλικών αρχών.

2. Σε απάντηση του αιτήματος του Δικαστηρίου να παρασχεθούν διευκρινίσεις για τις περιπτώσεις που αναφέρονται στα έγγραφα τα οποία είναι προσαρτημένα στην απάντηση της Επιτροπής και στα οποία οι επαληθεύσεις των συνοδευτικών εγγράφων VA I που ζήτησαν οι γαλλικές αρχές αφορούσαν εισαγωγές οι οποίες άγονταν τουλάχιστον σε πολλές εβδομάδες πριν, η *γαλλική κυβέρνηση* αναφέρει ότι οι εν λόγω πληροφορίες δεν ήταν αρκετά λεπτομερείς για να μπορέσουν οι γαλλικές αρχές, εντός των απαιτούμενων προθεσμιών και λαμβανομένων υπόψη των εγγράφων που κατέχουν ακόμη, να εξακριβώσουν τις ακριβείς εισαγωγές που ορίζονται από τα παραρτήματα αυτά.

Η *ιταλική κυβέρνηση* δηλώνει επί του θέματος αυτού ότι από τα εν λόγω έγγραφα προκύπτει ότι ορισμένες αιτήσεις για επαληθεύσεις που είχαν υποβληθεί μετά τις 14 Αυγούστου 1981 αφορούσαν έγγραφα VA I που είχαν εκδοθεί τον Ιανουάριο, το Μάρτιο, τον Απρίλιο, το Μάιο ή τον Ιούνιο του 1981. Η ιταλική κυβέρνηση προσάγει, επί παραδείγματι, τα αντίγραφα τεσσάρων εγγράφων VA I, στα οποία αναφερόταν η αίτηση για επαλήθευση της 26ης Αυγούστου 1980 και η οποία αφορά παρτίδες οίνου που είχαν προσκομιστεί στα γαλλικά τελωνεία μαζί με τα έγγραφα αυτά πριν από δύο ή τρεις μήνες, καθώς και τα αντίγραφα άλλων επτά εγγράφων που αφορούν αποστολές οι οποίες είχαν προσκομιστεί στα γαλλικά σύνορα μεταξύ αρχών Μαΐου και αρχών Ιουλίου 1981 και στα οποία αναφερόταν η

αίτηση για επαλήθευση της 2ας Σεπτεμβρίου 1981.

3. Σε απάντηση του ερωτήματος αν, ενδεχομένως, και με ποιο αποτέλεσμα τα στοιχεία της διαφοράς συζητήθηκαν, όπως προβλέπει το άρθρο 8 του κανονισμού 359/79 του Συμβουλίου, της 5ης Φεβρουαρίου 1979, στο πλαίσιο της επιτροπής διαχείρισεως οίνων, η οποία έχει συσταθεί από το άρθρο 6 του κανονισμού 337/79 ή να αναφερθεί ενδεχομένως γιατί δεν ζητήθηκε κάτι τέτοιο, η *γαλλική κυβέρνηση* και η *Βριτοπική* δηλώνουν ότι τα στοιχεία αυτά έχουν θιγεί από την Επιτροπή σε συνεδρίαση με τους εκπροσώπους των δύο ενδιαφερόμενων κρατών μελών, αλλά όχι στο πλαίσιο της επιτροπής διαχείρισεως.

Η *ιταλική κυβέρνηση* δηλώνει ότι τα πρώτα σημεία αυτού που αποκλήθηκε αργότερα «ο πόλεμος του οίνου» είχε εκδηλωθεί στη σύνοδο του Συμβουλίου στις 20 και 21 Ιουλίου 1981, όταν η ιταλική κυβέρνηση, με την υποστήριξη της Επιτροπής, αρνήθηκε την εφαρμογή της ελάχιστης τιμής που προβλέπεται από το άρθρο 15α του κανονισμού 337/79. Στη συνέχεια, εξετάστηκαν ορισμένα μέτρα για να αντιμετωπιστούν οι γαλλικές ανησυχίες σχετικά με τις εισαγωγές στη Γαλλία ιταλικών επιτραπέζιων οίνων και είχε προβλεφθεί η σύσταση γαλλο-ιταλικής ομάδας εργασίας για την επεξεργασία κοινών προτάσεων προς υποβολή στα κοινοτικά όργανα. Τα γεγονότα όμως εξελίχθηκαν ταχέως τον Αύγουστο 1981. Κατά τη συνεδρίαση της 26ης Αυγούστου 1981 της επιτροπής διαχείρισεως οίνων, η γαλλική αντιπροσωπεία απέρριψε πρόταση, σχετική με τη συσσώρευση προϊόντων που είχαν προσκομιστεί στα σύνορα, η οποία απέβλεπε στη διαθμιαία άρση της δεσμεύσεως των εισαγωγών. Έτσι είχε καταστεί προφανές ότι τα ζητήματα δεν ήταν τεχνικής αλλά πολιτικής φύσεως και οι ιταλικές αρχές,

επομένως, άρχισαν παραστάσεις προς την Επιτροπή προκειμένου να επιληφθεί του θέματος το Δικαστήριο και διαμαρτυρήθηκαν επανειλημμένα στο Συμβούλιο. Μόλις τον Οκτώβριο του 1981 επήλθε συνεννόηση μεταξύ των δύο ενδιαφερομένων κυβερνήσεων.

4. Η *γαλλική κυβέρνηση* που κλήθηκε να δηλώσει για τα έτη 1979 έως 1982 τα μηνιαία αριθμητικά στοιχεία της διαθέσεως στην κατανάλωση στη Γαλλία μη εμφιαλωμένου οίνου εισαγομένου από την Ιταλία παρέχει τα ακόλουθα στοιχεία (σε εκατόλιτρα):

	1979	1980	1981	1982
Ιανουάριος	673 516	486 073	699 999	875 507
Φεβρουάριος	547 784	385 735	838 281	428 645
Μάρτιος	767 589	452 699	809 733	717 440
Απρίλιος	760 785	353 295	574 855	655 781
Μάιος	883 713	386 743	627 886	530 220
Ιούνιος	625 204	473 555	811 948	662 987
Ιούλιος	712 024	549 105	708 977	651 194
Αύγουστος	645 816	439 199	425 433	
Σεπτέμβριος	659 496	566 207	466 564	
Οκτώβριος	437 323	564 119	424 058	
Νοέμβριος	334 219	430 917	136 771	
Δεκέμβριος	173 267	621 290	392 304	

V — Προφορική διαδικασία

Η Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από το νομικό της σύμβουλο Jean-Claude Séché, η ιταλική κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον *avvocato dello Stato* Ivo M. Braguglia, και η γαλλική κυβέρνηση εκπροσωπούμενη

από τον Noël Museux, ανέπτυξαν προφορικά τις παρατηρήσεις τους στη συνεδρίαση της 8ης Δεκεμβρίου 1982.

Ο γενικός εισαγγελέας ανέπτυξε τις προτάσεις του στη συνεδρίαση της 26ης Ιανουαρίου 1983.

Σκεπτικό

- 1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 4 Φεβρουαρίου 1982, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε, δυνάμει του άρθρου 169 της συνθήκης ΕΟΚ, προσφυγή, με την οποία ζητεί να αναγνωριστεί ότι η Γαλλική Δημοκρατία παρέδωξε τις υποχρεώσεις που υπέχει από την κοινοτική αμπελοοινική κανονιστική ρύθμιση και από το άρθρο 30 της συνθήκης ΕΟΚ

- πραγματοποιώντας τη διαδικασία εκτελωνισμού των ιταλικών επιτραπέζιων οίνων σε χρόνο κατά πολύ ανώτερο από τον αναγκαίο για τη διενέργεια των αποδεκτών, ουσιαστικών διατυπώσεων και εξαρτώντας τη διάθεση στην κατανάλωση από συστηματική ανάλυση·
 - παραλείποντας να αρχίζει ταχέως τη διαδικασία τακτοποίησης της μεταφοράς ορισμένου αριθμού παρτίδων ιταλικού οίνου μόλις προσκομίζονται τα συνοδευτικά έγγραφα στους συνοριακούς της σταθμούς·
 - εξαρτώντας σε πολλές περιπτώσεις την τακτοποίηση της μεταφοράς δεσμευμένων σε συνοριακούς σταθμούς ιταλικών οίνων από τη διαβίβαση από τις ιταλικές αρχές εγγράφων και δικαιολογητικών, επί των οποίων οι αρχές αυτές στηρίζουν τις δεδαιώσεις τους·
 - καθυστερώντας τον εκτελωνισμό ακόμα και στις περιπτώσεις που έχουν τακτοποιηθεί.
- 2 Κατά την Επιτροπή, την οποία υποστηρίζει η παρεμβαίνουσα ιταλική κυβέρνηση η πρακτική αυτή προκάλεσε σημαντικές καθυστερήσεις στη διάθεση στην κατανάλωση του εισαγομένου στη Γαλλία από την Ιταλία μη εμφιαλωμένου επιτραπέζιου οίνου, από τον Αύγουστο 1981 και έγινε η αιτία ώστε σημαντικές ποσότητες ιταλικού μη εμφιαλωμένου επιτραπέζιου οίνου, που σε ορισμένα χρονικά σημεία υπερέβαιναν τα 1 000 000 εκατόλιτρα, να παραμείνουν δεσμευμένες επί αρκετές εβδομάδες μάλιστα δε και μήνες, σε διάφορους συνοριακούς σταθμούς στη Γαλλία. Την εν λόγω πρακτική υιοθέτησαν οι γαλλικές αρχές με σκοπό να παρεμβάλουν κωλύματα στις εισαγωγές από την Ιταλία μη εμφιαλωμένου επιτραπέζιου οίνου και να μειώσουν τον όγκο τους, ο οποίος είχε θεωρηθεί εξαιρετικά υψηλός σε σχέση με τις ανάγκες της αγοράς. Πρόκειται, συνεπώς, για μέτρα ισοδύναμα προς ποσοτικούς περιορισμούς επί των εισαγωγών, τα οποία απαγορεύονται από το άρθρο 30 της συνθήκης ΕΟΚ.
- 3 Η γαλλική κυβέρνηση αμφισβητεί ότι η επίδικη πρακτική είχε σκοπό να μειώσει τον όγκο των εισαγωγών και προβάλλει ότι απέβλεπε στο να εξασφαλίσει την τήρηση της κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως στον αμπελοοινικό τομέα,

καθώς και την προστασία των καταναλωτών, της υγείας και της ζωής των ανθρώπων από απατηλές ενέργειες και από απαγορευμένες και επιβλαβείς πράξεις.

1. Επί του ιστορικού και της εξελίξεως της επίδικης πρακτικής

- 4 Πριν από τη λεπτομερέστερη εξέταση της επίδικης πρακτικής, ενδείκνυται να αναφερθούν οι συνθήκες υπό τις οποίες καθιερώθηκε η πρακτική αυτή.
- 5 Επί έτη, οι διατυπώσεις που έπρεπε να γίνουν πριν διατεθούν στην κατανάλωση οι εισαγόμενοι από την Ιταλία στη Γαλλία οίνοι δεν είχαν προκαλέσει ιδιαίτερες δυσχέρειες.
- 6 Μεταξύ Απριλίου 1980 και 1981, οι γαλλικές αρχές απεύθυναν προς τις ιταλικές αρχές ορισμένα έγγραφα σχετικά με πλημμέλειες ή παραβάσεις που είχαν διαπιστώσει στις μεταφορές ιταλικού οίνου και, ιδίως, σχετικά με περιπτώσεις μολύνσεως φορτίου που οφείλονταν στη χρήση ακατάλληλων μεταφορικών μέσων. Στο ζήτημα αν οι ιταλικές αρχές αντέδρασαν κατάλληλα και έγκαιρα σ' αυτά τα έγγραφα, οι διάδικοι διαφωνούν μεταξύ τους.
- 7 Το θέρος του 1981, η κατάσταση της γαλλικής αμπελοοινικής αγοράς χαρακτηριζόταν από ισχυρή αύξηση των εισαγωγών επιτραπέζιων οίνων από την Ιταλία. Η αύξηση αυτή συνεπαγόταν πτώση των τιμών της αγοράς. Οι αμπελοουργοί της Νότιας Γαλλίας προκάλεσαν δίαιες εκδηλώσεις για να διαμαρτυρηθούν για την κατάσταση αυτή.
- 8 Από τα έγγραφα, που έχει προσκομίσει η Επιτροπή στο Δικαστήριο, προκύπτει ότι τον Ιούλιο 1981 το Comité national du commerce communautaire des vins et spiritueux (εθνική επιτροπή κοινοτικού εμπορίου οίνων και οινοπνευματωδών), συνεχίζοντας την τακτική που ακολουθούσε ήδη από πολλών ετών, πρότεινε τον περιορισμό, με συμφωνίες αυτοπεριορισμού, των εισαγωγών από την Ιταλία επιτραπέζιων οίνων σε όγκο που έκρινε αποδεκτό και τον οποίο είχε υπολογίσει σε 425 000 εκατόλιτρα μηνιαίως. Στο ζήτημα αν και κατά πόσο ο γάλλος υπουργός γεωργίας είχε μετάρχει και είχε υποστηρίξει τέτοιες προτάσεις, οι διάδικοι εξακολουθούν να διαφωνούν μεταξύ τους.

- 9 Από τα μέσα Αυγούστου 1981, οι γαλλικές αρχές ενίσχυσαν τα μέτρα ελέγχου επί των εισαγωγών ιταλικών επιτραπέζιων οίνων. Αφενός μεν δεν έκαναν δεκτό μεγάλο αριθμό συνοδευτικών εγγράφων για τις μεταφορές των εν λόγω οίνων, αφετέρου δε υπέβαλαν τους οίνους συστηματικά σε υγειονομικούς και οινολογικούς ελέγχους μέσω αναλύσεων, πριν από τη διάθεση των εν λόγω παρτίδων στην κατανάλωση. Η τακτική αυτή είχε ως συνέπεια τη δέσμευση στα σύνορα σημαντικών ποσοτήτων επιτραπέζιων οίνων.
- 10 Εξαιτίας της τακτικής αυτής, η Επιτροπή κίνησε δύο διαδικασίες λόγω παραβάσεως στα πλαίσια των οποίων απεύθυνε στη γαλλική κυβέρνηση δύο αιτιολογημένες γνώμες.
- 11 Με την πρώτη αιτιολογημένη γνώμη της 2ας Οκτωβρίου 1981, η Επιτροπή ισχυρίστηκε ότι η Γαλλική Δημοκρατία, παραλείποντας να κινήσει ταχέως τη διαδικασία τακτοποίησης των μεταφορών ορισμένων παρτίδων, εξαρτώντας σε πολλές περιπτώσεις την τακτοποίηση από την εκ μέρους των ιταλικών αρχών διαβίβαση των εγγράφων και δικαιολογητικών επί των οποίων οι αρχές αυτές στήριζαν τις βεβαιώσεις τους και καθυστερώντας τον εκτελωνισμό, ακόμη και στις περιπτώσεις που είχαν τακτοποιηθεί, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την αμπελοοινική κοινοτική κανονιστική ρύθμιση και από το άρθρο 30 της συνθήκης.
- 12 Με τη δεύτερη αιτιολογημένη γνώμη της 9ης Οκτωβρίου 1981, η Επιτροπή ισχυρίστηκε ότι το γεγονός ότι η διαδικασία εκτελωνισμού των ιταλικών επιτραπέζιων οίνων πραγματοποιείται σε χρόνο κατά πολύ ανώτερο του αναγκαίου για την εκτέλεση των αποδεκτών ουσιαστικών διατυπώσεων και ότι η διάθεση στην κατανάλωση εξαρτάται από συστηματική ανάλυση, συνιστά μέτρο ισοδύναμο προς ποσοτικό περιορισμό επί των εισαγωγών, απαγορευόμενο από το άρθρο 30 της συνθήκης ΕΟΚ και παράβαση των υποχρεώσεων που η Γαλλική Δημοκρατία υπέχει από τον κανονισμό 337/79 του Συμβουλίου.
- 13 Οι γαλλικές αρχές προοδευτικά μόνο αποδέσμευσαν μέχρι το τέλος του έτους τα φορτία που είχαν έτσι δεσμευτεί, κατόπιν συμφωνίας με την ιταλική κυβέρνηση, η οποία επήλθε στην Πίζα στις 13 Οκτωβρίου 1981. Η συμφωνία αυτή προέβλεπε κυρίως την αποδέσμευση εντός διμήνου των δεσμευμένων ποσοτήτων οίνου,

καθώς και την επέμβαση των δύο ενδιαφερόμενων κυβερνήσεων στην Επιτροπή για να συμπληρωθεί η αποδέσμευση αυτή με κοινοτικές ενισχύσεις σε συμβάσεις αποθεματοποιήσεως. Κατά τα έγγραφα που προσκόμισε η Επιτροπή, παράλληλα με την αποδέσμευση αυτή, τα μέλη του Comité national du commerce communautaire des vins et spiritueux, στο πλαίσιο μιας συμφωνίας αυτοπεριορισμού, έπαυσαν εντελώς τις φορτώσεις οίνου από την Ιταλία.

- 14 Την ίδια εποχή, η γαλλική κυβέρνηση ανακοίνωσε στην Επιτροπή, σχετικά με τις μέχρι τότε αναλύσεις που είχαν πραγματοποιηθεί συστηματικά επί όλων των εισαγομένων παρτίδων, ότι οι γαλλικές αρχές θα περιορίζονταν στο εξής σε δειγματοληπτικές αναλύσεις σε αναλογία ένα προς δέκα.
- 15 Τον Ιανουάριο 1982 οι ποσότητες του εισαγομένου από την Ιταλία επιτραπέζιου οίνου, οι οποίες είχαν διατεθεί στην κατανάλωση, ανήθαν πάλι σε πολύ μεγάλο όγκο, δηλαδή περισσότερο από 875 507 εκατόλιτρα. Στα τέλη Ιανουαρίου έγιναν νέες δίαιες εκδηλώσεις από τους αμπελοουργούς της Νότιας Γαλλίας εναντίον των εισαγωγών αυτών.
- 16 Στις αρχές Φεβρουαρίου, οι γαλλικές αρχές ενίσχυσαν πάλι τα μέτρα ελέγχου επί των εισαγωγών ιταλικού επιτραπέζιου οίνου μη κάνοντας δεκτά συνοδευτικά έγγραφα λόγω πλημμελειών και διενεργώντας αναλύσεις στις τρεις ανά τέσσερις παρτίδες. Τηλετύπωμα της 2ας Φεβρουαρίου 1982, που η γαλλική κυβέρνηση απέστειλε στην Επιτροπή σχετικά με τους ενισχυμένους ελέγχους, περιλαμβάνει μεταξύ άλλων και την ακόλουθη σχετική περικοπή: «Σοβαρή ανησυχία έχει δημιουργηθεί στους αμπελοοικονομικούς κύκλους της Νότιας Γαλλίας μετά την απότομη αύξηση των εισαγωγών οίνου προελεύσεως Ιταλίας, κατά το μήνα Ιανουάριο 1982, σε τιμές σαφώς κατώτερες από τις τιμές της αγοράς. Κατόπιν αυτού, η κυβέρνηση έλαβε από τις 30 Ιανουαρίου τα αναγκαία μέτρα για τη διενέργεια από τις αρμόδιες διοικητικές υπηρεσίες περισσότερων αναλύσεων της ποιότητας προ της διαθέσεως στην αγορά. Σε αντίθεση προς ό,τι αναγράφει από μερίδα του τύπου, οι εισαγωγές δεν ανεστάλησαν, αλλά επιβραδύνθηκαν, προκειμένου να επανέλθουν σε κανονικό ρυθμό». Σημαντικές ποσότητες επιτραπέζιου οίνου προελεύσεως Ιταλίας δεσμεύτηκαν πάλι στα σύνορα έπειτα από αυτά τα μέτρα ενισχυμένου ελέγχου.
- 17 Στις 4 Μαρτίου 1982, το Δικαστήριο κρίνοντας επί προσωρινών μέτρων, κατόπιν αιτήσεως της Επιτροπής, διέταξε τα ακόλουθα:

«1. Εν αναμονή της απόφασεως στην κυρία δίκη, η Γαλλική Δημοκρατία υποχρεούται να τηρεί τους κατωτέρω εξειδικευμένους περιορισμούς όσον αφορά την πρακτική της διαθέσεως στην κατανάλωση στη Γαλλία των εισαγομένων οίνων προελεύσεως Ιταλίας:

- α) εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων, στις οποίες ειδικές ενδείξεις δύνανται να δικαιολογήσουν υποψία απάτης, η συχνότης των αναλύσεων προ της διαθέσεως στην κατανάλωση των οικείων παρτίδων δεν πρέπει να υπερβαίνει το 15 % των προσκομιζομένων στα σύνορα παρτίδων,
- β) η διάρκεια των διενεργουμένων προ της διαθέσεως στην κατανάλωση αναλύσεων των οικείων παρτίδων δεν δύναται να υπερβαίνει τις 21 ημέρες από της προσκομίσεως των παρτίδων αυτών και των εγγράφων στα σύνορα, εκτός αν ιδιαίτεροι λόγοι δικαιολογούν, κατ'εξαίρεση, ειδικές αναλύσεις,
- γ) η διάθεση στην κατανάλωση παρτίδων οίνου δεν δύναται να αποκλειστεί λόγω πλημμελιών των συνοδευτικών εγγράφων, παρά μόνο αν πρόκειται περί ουσιαστικών πλημμελιών,
- δ) οι γαλλικές αρχές, όταν διαπιστώνουν ουσιαστικές πλημμέλειες, οφείλουν να ενημερώνουν αμελλητί περί αυτού μαζί με την απαραίτητη τεκμηρίωση, τις ιταλικές αρχές. Κάθε παρτίδα, της οποίας το συνοδευτικό έγγραφο ετακτοποιήθη από τις ιταλικές αρχές, πρέπει αμέσως να διατίθεται στην κατανάλωση.

2. Όταν αποκλείεται η διάθεση στην κατανάλωση ποσοτήτων οίνου προελεύσεως Ιταλίας, που υπερβαίνουν συνολικώς τα 50 000 εκατόλιτρα, επί χρονικό διάστημα ανώτερο των 21 ημερών είτε λόγω αναλύσεων είτε λόγω πλημμελιών των συνοδευτικών εγγράφων, οι γαλλικές αρχές οφείλουν να ενημερώνουν την Επιτροπή για τους λόγους αυτού του αποκλεισμού.»

18 Κατόπιν της διατάξεως αυτής, οι εισαγωγές ιταλικού οίνου στη Γαλλία δεν προκάλεσαν πλέον ιδιαίτερες δυσχέρειες.

2. Επί του αντικειμένου της διαδικασίας λόγω παραβάσεως

19 Η Επιτροπή, με τις τέσσερις αιτιάσεις που διατυπώνει στην προσφυγή της, αποσκοπεί ουσιαστικά να αναγνωρισθεί ότι οι γαλλικές αρχές έχουν περιορίσει τις εισαγόμενες από την Ιταλία ποσότητες μη εμφιαλωμένου επιτραπέζιου οίνου καθυστερώντας τη διάθεση στην κατανάλωση των φορτίων με τακτική δύο ειδών που

αποτελέσει το αντικείμενο των αιτιολογημένων γνωμών της 2ας και 9ης Οκτωβρίου 1981, δηλαδή, αφενός μεν με την απόρριψη των συνοδευτικών εγγράφων των φορτίων ιταλικού οίνου, αφετέρου δε με την υποβολή σε έλεγχο, μέσω συστηματικών αναλύσεων, των εισαγόμενων οίνων.

- 20 Παρατηρείται ότι μέρος των προσαπτομένων καθυστερήσεων, δηλαδή η προοδευτική και επιβραδυνόμενη αποδέσμευση των δεσμευμένων στα σύνορα ποσοτήτων, κατόπιν της συμφωνίας που επήλθε στις 13 Οκτωβρίου μεταξύ της γαλλικής και της ιταλικής κυβέρνησης, καθώς και η επανάληψη της επίδικης τακτικής στις αρχές Φεβρουαρίου, η οποία εξακολούθησε μέχρι το Μάρτιο 1982, είναι μεταγενέστερες των αιτιολογημένων γνωμών. Είναι πάντως βέβαιο ότι πρόκειται είτε για γεγονότα που είχαν ήδη καταγγελλθεί στις αιτιολογημένες γνώμες και συνεχίστηκαν αργότερα είτε για γεγονότα που είναι μεν μεταγενέστερα των γνωμών αυτών, είναι όμως της ίδιας φύσεως με εκείνα τα οποία αφορούσαν οι γνώμες αυτές και συνιστούσαν ίδια συμπεριφορά.

3. Επί της απορρίψεως των συνοδευτικών εγγράφων

- 21 Ενδείκνυται να εξεταστούν, πρώτον, οι καθυστερήσεις που επήλθαν λόγω της τακτικής των γαλλικών αρχών σχετικά με τα συνοδευτικά έγγραφα και τη διαδικασία τακτοποιήσεώς τους.
- 22 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από την ιταλική κυβέρνηση, ισχυρίζεται ότι τα συνοδευτικά έγγραφα, τα οποία οι γαλλικές αρχές αρνήθηκαν να κάνουν δεκτά από τα μέσα Αυγούστου 1981, δεν παρουσίαζαν πράγματι ουσιαστικές πλημμέλειες, οι οποίες να δικαιολογούν απόρριψή τους, σύμφωνα με τη σχετική κοινοτική ρύθμιση.
- 23 Η γαλλική κυβέρνηση υποστηρίζει ότι τα έγγραφα παρουσίαζαν πλημμέλειες και ότι επομένως, είχε τη δυνατότητα να τα απορρίψει. Η Επιτροπή, εξάλλου, φέρει το βάρος της αποδείξεως ότι τα έγγραφα που δεν έγιναν δεκτά δεν παρουσίαζαν πλημμέλειες, το οποίο όμως δεν πέτυχε να αποδείξει.

- 24 Κατά τον κανονισμό 1153/75 της Επιτροπής, της 30ής Απριλίου 1975, περί των συνοδευτικών εγγράφων και των υποχρεώσεων των παραγωγών και των εμπόρων πλην των λιανοπωλητών στον αμπελοοινικό τομέα (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/012, σ. 58), κάθε μεταφορά οίνου εντός της Κοινότητας οδηγεί στη σύνταξη ενός αμπελοοινικού συνοδευτικού εγγράφου επί εντύπου συμφώνου με τα υποδείγματα που είναι προσαρτημένα στον κανονισμό αυτό. Για τα προϊόντα της Κοινότητας, εξαιρέσει των vqprd (οίνων ποιότητας παραγομένων σε ορισμένες περιοχές) και των αλκοολωμένων οίνων, πρόκειται περί του εγγράφου VA 1. Τα συνοδευτικά έγγραφα και τα τυχόν αντίγραφα τους συντάσσονται από τον ή τους αρμόδιους οργανισμούς του κράτους μέλους όπου αρχίζει η μεταφορά ή από την εξουσιοδοτημένη γι' αυτόν το σκοπό αρχή, σύμφωνα με τις ενδείξεις που παρέχονται από τον αποστολέα και υπό την ευθύνη του τελευταίου αυτού, κατά τον προσήκοντα τύπο σύμφωνα με τις ακριβείς διατάξεις του κανονισμού.
- 25 Από αυτή την κανονιστική ρύθμιση συνάγεται ότι οι γαλλικές αρχές είχαν το δικαίωμα να ελέγχουν αν κάθε φορτίο μη εμφιαλωμένου οίνου προελεύσεως Ιταλίας, το οποίο προσκομίζεται στα σύνορα, συνοδεύεται πράγματι από έγγραφο VA 1 που εκδίδεται από τις αρμόδιες ιταλικές υπηρεσίες και είναι προσηκόντως συμπληρωμένο.
- 26 Οι προαναφερόμενες διατάξεις πρέπει να ερμηνεύονται, εντούτοις, υπό το φως της δεύτερης αιτιολογικής σκέψεως του κανονισμού 1153/75, κατά την οποία η απαίτηση των συνοδευτικών εγγράφων δεν πρέπει να μετατρέπεται σε εμπόδιο στις εμπορικές ανταλλαγές ή τη διάθεση στο εμπόριο των προϊόντων του τομέα. Από αυτό έπεται ότι μόνο τα σφάλματα ή οι πλημμέλειες εγγράφου, που έχουν ουσιαστικό χαρακτήρα και είναι, συνεπώς, ικανές να το καταστήσουν ακατάλληλο να ανταποκριθεί, στο ρόλο του να παρέχει, υπό μορφή επίσημου εγγράφου, τα αναγκαία πληροφοριακά στοιχεία για τη φύση του προϊόντος, μπορούν να δικαιολογούν αντιρρήσεις κατά του εγγράφου και, επομένως, εμπόδια στις εισαγωγές.
- 27 Από τη δικογραφία προκύπτει ότι οι πλημμέλειες, τις οποίες επικαλούνται οι γαλλικές αρχές, υπήρξαν διαφορετικής φύσεως και σπουδαιότητας, κατά περίπτωση. Έτσι, αντίθετα προς ό,τι προβλέπεται από τον κανονισμό 1153/75, σε ορισμένες περιπτώσεις, φαίνεται ότι τα έγγραφα δεν είχαν συμπληρωθεί με γραφομηχανή ή με κεφαλαία γράμματα αν και ήταν ευανάγνωστα, ή ότι είχαν συμπληρωθεί ανεπαρκώς, περιλαμβάνοντας όμως έμμεσα όλα τα απαραίτητα πληροφοριακά στοιχεία. Τέτοιου είδους, όμως, πλημμέλειες δεν μπορούν να θεωρηθούν ουσιαστικές και δεν μπορούν να δικαιολογούν αντιρρήσεις κατά του εγγράφου.

- 28 Σε άλλες περιπτώσεις, αντίθετα, όπως έγινε δεκτό από την Επιτροπή και την ιταλική κυβέρνηση κατά την προφορική συζήτηση, η έλλειψη των απαιτούμενων ενδείξεων σε ορισμένο αριθμό εντύπων VA 1 ήταν ικανή να καταστήσει τα συνοδευτικά αυτά έγγραφα ακατάλληλα να ανταποκριθούν στο ρόλο που περιγράφεται ανωτέρω. Έτσι, σε ορισμένες περιπτώσεις είχε παραλειφθεί ο αλκοολικός τίτλος ή η ένδειξη της ιταλικής αρχής που είχε εκδώσει το έγγραφο, άλλοτε η ένδειξη αυτή ήταν δυσανάγνωστη, σε άλλες πάλι περιπτώσεις το έγγραφο δεν περιείχε ούτε καν έμμεση ένδειξη που να επιτρέπει τον προσδιορισμό του κράτους μέλους καταγωγής. Τέτοιες πλημμέλειες πρέπει να θεωρούνται ουσιώδεις, που δικαιολογούν αντιρρήσεις κατά του εγγράφου.
- 29 Στην προκειμένη περίπτωση δεν κατέστη δυνατό να διαπιστωθεί αν όλα τα εν λόγω έγγραφα ήταν ή όχι πλημμελή και αν οι πλημμέλειες αυτές είχαν ή όχι ουσιώδη χαρακτήρα, δεδομένου ότι, τόσο η Επιτροπή, όσο και η γαλλική κυβέρνηση, δήλωσαν ότι δεν είναι σε θέση να προσκομίσουν τα έγγραφα αυτά. Εντούτοις, είναι δυνατό να γίνει δεκτό ότι ένα μέρος τουλάχιστον των εγγράφων εμφάνιζαν πλημμέλειες ικανές να επιτρέψουν, καταρχήν, την προβολή αντιρρήσεων κατά των εγγράφων αυτών.
- 30 Το άρθρο 12, παράγραφος 2, του κανονισμού 1153/75 ορίζει ότι «όταν διαπιστώνεται ότι προϊόντα κυκλοφορούν χωρίς συνοδευτικό έγγραφο ή με την κάλυψη μη ισχύοντος εγγράφου, ο αρμόδιος οργανισμός του κράτους μέλους όπου γίνεται η διαπίστωση ή κάθε άλλος οργανισμός επιφορτισμένος με τον έλεγχο λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για το διακανονισμό και ενδεχόμενα για να επικυρώσει αυτή την ανώμαλη μεταφορά». Συνεπώς, για να μη παρεμποδίζεται αδικαιολόγητα το εμπόριο, οι αρχές που διαπιστώνουν πλημμέλειες οφείλουν, κατά πρώτο λόγο, να τις τακτοποιούν.
- 31 Η τακτοποίηση αυτή πρέπει να πραγματοποιείται κατ' εφαρμογή του κανονισμού 359/79 του Συμβουλίου, της 5ης Φεβρουαρίου 1979, περί της αμέσου συνεργασίας των υπηρεσιών που είναι επιφορτισμένες από τα κράτη μέλη για τον έλεγχο της τηρήσεως των κοινοτικών και εθνικών διατάξεων στον αμπελοοινικό τομέα (ΕΕ ειδ. έκδ., 03/024, σ. 237). Το άρθρο 4 του κανονισμού αυτού προβλέπει ότι, σε περίπτωση αμφιβολίας, η αρμόδια αρχή ζητεί από την αρχή του κράτους μέλους καταγωγής να επαληθεύσει τα έγγραφα, καθώς και τις ενδείξεις στα δίδλια. Κατά το άρθρο 3 η αρμόδια αρχή μπορεί να ζητεί κάθε χρήσιμη

πληροφορία και, ιδίως, τη διαβίβαση εγγράφων αποδεικτικών στοιχείων και εγγράφων, αν υπάρχει «αιτιολογημένη υπόνοια» ότι το προϊόν δεν είναι σύμφωνο με τις αμπελοοινικές διατάξεις.

- 32 Η αιτιολογημένη υπόνοια, υπό την έννοια του προαναφερομένου άρθρου 3, που να επιτρέπει την αίτηση διεξαγωγής επισταμένων ερευνών και τη διαβίβαση αποδεικτικών στοιχείων, πρέπει να στηρίζεται επί συγκεκριμένων ενδείξεων που να αφορούν συγκεκριμένη μεταφορά. Αντίθετα προς την άποψη που ανέπτυξε η γαλλική κυβέρνηση, δεν είναι δυνατό να συνάγεται γενικευμένη υπόνοια εναντίον όλων των εισαγωγών ιταλικού οίνου από μερικές πλημμέλειες ή παραβάσεις που διαπιστώθηκαν προηγουμένως σε ατομικές περιπτώσεις. Σε καμία περίπτωση απλά τυπικά λάθη στα συνοδευτικά έγγραφα δεν μπορούν να στηρίζουν αιτιολογημένη υπόνοια. Ελλείπει αιτιολογημένης υπόνομιας σε μια συγκεκριμένη περίπτωση, οι γαλλικές αρχές δεν μπορούσαν, επομένως, να απαιτήσουν από τις ιταλικές αρχές παρά μόνο απλές επαληθεύσεις και επιβεβαιώσεις για την τακτοποίηση των σχετικών μεταφορών.
- 33 Από τα διάφορα υπομνήματα με τα οποία η γαλλική κυβέρνηση έχει απευθύνει στις ιταλικές αρχές αιτήματα σχετικά με έγγραφα VA 1 που παρουσιάζουν πλημμέλειες προκύπτει ότι τα αιτήματα αυτά, χωρίς να προβάλλεται η παραμικρή αιτιολογημένη υπόνοια, αφορούσαν συστηματικά αιτήσεις για επισταμένες έρευνες και απέβλεπαν, κυρίως, στην απόκτηση των συνοδευτικών εγγράφων που είχαν συνοδεύσει το εμπόρευμα κατά τις προηγούμενες μεταφορές εντός της Ιταλίας, από τον τόπο παραγωγής μέχρι τις αποθήκες από όπου είχε προωθηθεί προς τη Γαλλία, οι δε γαλλικές αρχές είχαν αρνηθεί να δεχθούν ως επαρκή την απλή επιβεβαίωση από τις ιταλικές αρχές των εγγράφων VA 1, με τηλετύπημα ύστερα από επαλήθευση.
- 34 Από αυτό έπεται ότι για την τακτοποίηση των εγγράφων που παρουσίαζαν πλημμέλειες, οι γαλλικές αρχές έθεσαν όρους που δεν καλύπτονται από την κοινοτική ρύθμιση επί του θέματος.
- 35 Η ιταλική κυβέρνηση υποστηρίζει επί πλέον ότι, σύμφωνα με αμοιβαία τακτική των γαλλικών και των ιταλικών αρχών, η οποία έχει καθιερωθεί από πολλών ετών, πλημμέλειες κατά τη συμπλήρωση εγγράφων VA 1, σαν αυτές που δια-

πιστώθηκαν από τα μέσα Αυγούστου 1981, ήταν συχνές και γίνονταν δεκτές από τις αρχές των δύο κρατών μελών. Οι γαλλικές αρχές, απροσδόκητα και χωρίς προειδοποίηση, τροποποίησαν την τακτική αυτή στον τομέα του ελέγχου εγγράφων. Η ιταλική κυβέρνηση, σε επίρρωση του επιχειρήματος αυτού, προσκόμισε στο Δικαστήριο σειρά εγγράφων VA 1, προγενέστερων της κρίσιμης περιόδου, τα οποία είχαν συμπληρωθεί εν μέρει από τις γαλλικές και εν μέρει από τις ιταλικές αρχές, και τα οποία, παρά τις ελλείψεις της προαναφερόμενης μορφής, είχαν γίνει δεκτά από τις αρχές των δύο χωρών, χωρίς να αποτελέσουν αντικείμενο αμφισβήτησης. Η γαλλική κυβέρνηση δεν παρουσίασε κανένα επιχειρήμα ικανό να θέσει υπό αμφισβήτηση την ύπαρξη της τακτικής αυτής.

- 36 Προκειμένου να αποφεύγονται τα εμπόδια στις εισαγωγές, η συνυφασμένη με το κοινοτικό σύστημα υποχρέωση των κρατών μελών να συνεργάζονται μεταξύ τους επιβάλλει, σε τέτοια περίπτωση αλλαγής τακτικής, να προειδοποιούνται σχετικά με τη νέα τακτική οι αρχές του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους για να μπορέσουν να προετοιμαστούν ενόψει της νέας τακτικής και να τη λάβουν υπόψη κατά τη συμπλήρωση των εγγράφων VA 1.
- 37 Επί πλέον, στη συγκεκριμένη περίπτωση έπρεπε να είχε χρησιμοποιηθεί η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 8 του προαναφερόμενου κανονισμού 359/79, κατά την οποία οι εκπρόσωποι των κρατών μελών συνέρχονται κανονικά στο πλαίσιο της επιτροπής διαχείρισης οίνων για να συζητούν τα προβλήματα που ανακύπτουν από την εφαρμογή του κανονισμού αυτού, καθώς και οιοδήποτε άλλο πρόβλημα σχετικό με τον ομοιόμορφο έλεγχο των κοινοτικών διατάξεων στον αμπελοοινικό τομέα. Η διαδικασία αυτή αποβλέπει πράγματι στην αποφυγή των δυσχερειών που μπορούν να ανακύψουν από μονομερή μέτρα ή από την έλλειψη ομοιόμορφης εφαρμογής της κοινοτικής ρυθμίσεως και των συνεπαγόμενων εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων.
- 38 Από τα παραπάνω έπεται ότι οι γαλλικές αρχές, τροποποιώντας αιφνιδίως την καθιερωμένη τακτική, παρέβησαν την υποχρέωση που υπέχουν από το κοινοτικό δίκαιο.
- 39 Η Επιτροπή και η ιταλική κυβέρνηση ισχυρίστηκαν επίσης ότι τα αιτήματα των γαλλικών αρχών προς τις ιταλικές αρχές, σχετικά με πλημμέλειες των εγγράφων

VA 1, αφορούσαν εν μέρει πράξεις που ανατρέχουν σε αρκετούς μήνες ή εβδομάδες.

- 40 Όταν διαπιστώνεται πλημμέλεια των συνοδευτικών εγγράφων, το άρθρο 12, παράγραφος 2, του κανονισμού 1153/75 επιβάλλει στις σχετικές εθνικές αρχές την υποχρέωση να λαμβάνουν αμελλητί τα αναγκαία μέτρα για να γίνει η ενδεχόμενη τακτοποίηση της μη κανονικής μεταφοράς, ώστε να αποφεύγονται αδικαιολόγητες καθυστερήσεις στη διάθεση στην κατανάλωση του εν λόγω οίνου.
- 41 Εν προκειμένω, η γαλλική κυβέρνηση δεν έχει αντικρούσει τους λεπτομερείς ισχυρισμούς της ιταλικής κυβέρνησης περί σημαντικών καθυστερήσεων στην υποβολή των αιτήσεων προς τις ιταλικές αρχές σε ορισμένες περιπτώσεις. Πρέπει, επομένως, να γίνει δεκτό ότι, και από την άποψη αυτή, η τακτική των γαλλικών αρχών στον τομέα του ελέγχου των συνοδευτικών εγγράφων δεν ήταν σύμφωνη, σε όλες τις περιπτώσεις, προς την κοινοτική κανονιστική ρύθμιση.
- 42 Η Επιτροπή και η ιταλική κυβέρνηση προβάλλουν τέλος ότι οι γαλλικές αρχές δεν προέβησαν στη διάθεση στην κατανάλωση δεσμευμένων φορτίων οίνου ακόμη και στις περιπτώσεις που είχαν τακτοποιηθεί.
- 43 Ως προς το σημείο αυτό πρέπει να παρατηρηθεί ότι τα δεσμευμένα φορτία είχαν αποδεσμευτεί από τον Αύγουστο 1981 ανεξάρτητα από οποιαδήποτε τακτοποίηση των εγγράφων, κατά τους όρους του πολιτικού διακανονισμού που είχε συμφωνηθεί μεταξύ της γαλλικής και της ιταλικής κυβέρνησης, στην Πίζα, στις 13 Οκτωβρίου 1981.
- 44 Επομένως, και από την άποψη αυτή, οι γαλλικές αρχές παρέβησαν την υποχρέωση που υπέχουν από την κοινοτική αμπελοοινική κανονιστική ρύθμιση να τακτοποιούν τις μεταφορές οίνων που συνοδεύονται από έγγραφα πλημμελώς καταρτισμένα.
- 45 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η τακτική των γαλλικών αρχών σχετικά με τον έλεγχο των εγγράφων, αντέβαινε προς την αμπελοοινική κανονιστική ρύθμιση.

Συνιστά δε ταυτόχρονα παράβαση του άρθρου 30 της συνθήκης ΕΟΚ, το οποίο απαγορεύει τους ποσοτικούς περιορισμούς των εισαγωγών, καθώς και κάθε μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος.

4. Επί των οινολογικών ελέγχων με συστηματικές αναλύσεις

- 46 Επιβάλλεται να εξεταστούν, δεύτερον, οι καθυστερήσεις κατά τη διάθεση στην κατανάλωση που οφείλονταν στην τακτική των γαλλικών αρχών να υποβάλλουν συστηματικά τις παρτίδες ιταλικού οίνου σε αναλύσεις προ της θέσεώς τους στην κατανάλωση.
- 47 Κατά την Επιτροπή και την ιταλική κυβέρνηση, οι γαλλικές αρχές διενεργούσαν τις συστηματικές αναλύσεις πριν από τη διάθεση στην κατανάλωση με σκοπό να την καθυστερήσουν και να περιορίσουν τον όγκο των εισαγωγών. Εν πάση περιπτώσει, για τον οινολογικό έλεγχο δεν ήταν αναγκαίο να δεσμευτούν στα σύνορα σημαντικές ποσότητες οίνου και η επί αρκετές εβδομάδες διάρκεια των αναλύσεων είχε υπερβεί κατά πολύ τον αποδεκτό χρόνο που ήταν μερικών ημερών.
- 48 Η γαλλική κυβέρνηση υποστηρίζει ότι σκοπός των αναλύσεων ήταν η τήρηση της κοινοτικής αμπελοοινικής κανονιστικής ρυθμίσεως, η προστασία των καταναλωτών και η υγεία και η ζωή των ανθρώπων. Η καθυστέρηση που είχε προκληθεί από τις ενέργειες αυτές είναι συνυφασμένη προς τη φύση τέτοιων αναλύσεων.
- 49 Είναι βέβαιο ότι οι γαλλικές αρχές υπέβαλαν συστηματικά σε αναλύσεις τον εισαγόμενο από την Ιταλία μη εμφιαλωμένο επιτραπέζιο οίνο, κατά μεν την πρώτη υπό εξέταση περίοδο το σύνολο των παρτίδων ιταλικού οίνου, από δε τις αρχές Φεβρουαρίου 1982 σε αναλογία τριών παρτίδων στις τέσσερις, ότι εξήρτησαν τη διάθεση στην κατανάλωση της εν λόγω παρτίδας από τα αποτελέσματα των αναλύσεων και ότι τα αποτελέσματα αυτά γίνονταν γνωστά ύστερα από αρκετές εβδομάδες λόγω των καθυστερήσεων που συνεπήγετο η εφαρμοσθείσα διαδικασία.
- 50 Ως προς το σημείο αυτό, καταρχάς διαπιστώνεται ότι τέτοιοι οινολογικοί έλεγχοι, λόγω κυρίως των καθυστερήσεων και των συμπληρωματικών εξόδων

αποθεματοποιήσεως που ίσως συνεπάγονται για τον εισαγωγέα, είναι δυνατό να καθιστούν τις εισαγωγές δυσχερέστερες και επαχθέστερες. Από αυτό δε, έπεται ότι οι μέθοδοι αυτές — είτε είναι συστηματικές είτε όχι — συνιστούν μέτρα ισοδύναμου αποτελέσματος προς ποσοτικούς περιορισμούς, υπό την έννοια του άρθρου 30 της συνθήκης ΕΟΚ, τα οποία απαγορεύονται από τη διάταξη αυτή, υπό την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που προβλέπονται από το κοινοτικό δίκαιο και, ιδίως, από το άρθρο 36 της συνθήκης.

- 51 Δυνάμει του άρθρου 36 της συνθήκης, το άρθρο 30 δεν αντιτίθεται στους περιορισμούς εισαγωγών που δικαιολογούνται ιδίως από λόγους προστασίας της υγείας και της ζωής των ανθρώπων.

Επειδή όμως ένας τέτοιος περιορισμός παρεκκλίνει από την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, δεν είναι σύμφωνος προς τη συνθήκη παρά μόνο στο μέτρο που είναι αναγκαίος για την επίτευξη των ίδιων αυτών στόχων και όπου δεν συνιστά ούτε μέσο αυθαίρετων διακρίσεων ούτε συγκεκριμένο περιορισμό στο εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών.

- 52 Δεν αποκλείεται, σε ορισμένες περιπτώσεις, οι υγειονομικοί έλεγχοι με αναλύσεις να είναι ένα πρόσφορο μέσο για την πρόληψη κινδύνων που προκαλούνται, παραδείγματος χάρη, από απαγορευμένες οινολογικές μεθόδους ή από τη χρησιμοποίηση ακατάλληλων μεταφορικών μέσων και να μπορούν να διασφαλίζουν την προστασία της υγείας και της ζωής των ανθρώπων.

- 53 Πρέπει να προστεθεί ότι διάφορες διατάξεις της κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως στον αμπελοοινικό τομέα, όπως το άρθρο 64 του κανονισμού 337/79 του Συμβουλίου, της 5ης Φεβρουαρίου 1979, περί κοινής οργανώσεως της αμπελοοινικής αγοράς (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/024, σ. 112) και το άρθρο 46, παράγραφος 2, του κανονισμού 355/79 του Συμβουλίου, της 5ης Φεβρουαρίου 1979, περί των γενικών κανόνων για την περιγραφή και την παρουσίαση οίνων και γλευκών σταφυλής (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/024, σ. 200), αναθέτουν στις εθνικές αρχές την ευθύνη για την τήρηση της κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως. Στο πλαίσιο αυτό επίσης οι έλεγχοι με αναλύσεις μπορούν να είναι χρήσιμο μέσο για την αποκάλυψη παραβάσεων της εν λόγω κανονιστικής ρυθμίσεως.

- 54 Εντούτοις, οι διενεργούμενοι έλεγχοι πρέπει να είναι αναγκαίοι για την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων και δεν πρέπει να δημιουργούν εμπόδια στις εισαγωγές, τα οποία να είναι δυσανάλογα σε σχέση με τους στόχους αυτούς.

- 55 Όσον αφορά την παραδεκτή συχνότητα διενεργείας αναλύσεων, πρέπει να παρατηρηθεί ότι αυτή παρουσίασε πολλές διακυμάνσεις κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου. Ενώ κατά τον Αύγουστο 1981 το σύνολο των παρτίδων οίνου είχε υποβληθεί σε αναλύσεις, ύστερα από το διακανονισμό που συμφωνήθηκε στην Πίζα τον Οκτώβριο 1981 κρίθηκε επαρκής ο δειγματοληπτικός έλεγχος στο δέκα τοις εκατό των περιπτώσεων, συχνότητα η οποία στο τέλος Ιανουαρίου 1982 αυξήθηκε πάλι σε έλεγχο τριών παρτίδων στις τέσσερις. Η γαλλική κυβέρνηση δεν κατώρθωσε να προσκομίσει καμιά δικαιολογία για τις διακυμάνσεις αυτές, οι οποίες δεν φαίνεται επομένως να συνδέονται με επιτακτικές ανάγκες που πηγάζουν από τους ανωτέρω στόχους. Οι αναλύσεις αυτές διενεργήθηκαν χωρίς να υπάρχουν συγκεκριμένα γεγονότα που να δικαιολογούν υπόνοια απάτης ή πλημμελειών σε ορισμένες περιπτώσεις.
- 56 Η συχνότητα των αναλύσεων αυτών ήταν σαφώς μεγαλύτερη από τους περιστασιακούς ελέγχους που διενεργήθηκαν επί μεταφορών γαλλικού οίνου εντός της χώρας. Είναι βέβαιο ότι διενεργούνται έλεγχοι και από τις ιταλικές αρχές με σκοπό τη διασφάλιση, τόσο της τηρήσεως της κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως από τους παραγομένους στην Ιταλία οίνους, όσο και της προστασίας των καταναλωτών, της υγείας και της ζωής των ανθρώπων. Οι γαλλικές αρχές όφειλαν να λαμβάνουν υπόψη την ύπαρξη των ελέγχων αυτών στη χώρα καταγωγής του οίνου. Σε καμιά περίπτωση, νοθείες ή πλημμέλειες που διαπιστώθηκαν σε ατομικές περιπτώσεις, σε εποχή προγενέστερη της εξεταζομένης εν προκειμένω, δεν ήταν δυνατό να δικαιολογήσουν γενικευμένη υπόνοια έναντι όλων των εισαγωγών ιταλικών οίνων και να επιτρέψουν συστηματικές αναλύσεις, ενόσω δεν υπάρχει καμιά παρόμοια τακτική για γαλλικούς οίνους.
- 57 Από τα παραπάνω έπεται ότι οι γαλλικές αρχές δεν είχαν το δικαίωμα να διενεργούν συστηματικούς ελέγχους με αναλύσεις και, ελλείψει οιασδήποτε αιτιολογημένης υπόνοιας βάσει συγκεκριμένων ενδείξεων σε ατομικές περιπτώσεις, όφειλαν να περιορίζονται σε δειγματοληπτικούς ελέγχους.
- 58 Η ίδια η γαλλική κυβέρνηση, ύστερα από την αιτιολογημένη γνώμη, δήλωσε ότι επαρκούσαν αναλύσεις επί μιας περιπτώσεως στις δέκα. Λαμβανομένης υπόψη της εκτιμήσεως αυτής, οι συστηματικές αναλύσεις που οι γαλλικές αρχές διενήργησαν επί του συνόλου των παρτίδων ή σε αναλογία τριών στις τέσσερις παρτίδες υπερβαίνουν την παραδεκτή συχνότητα ελέγχων με αναλύσεις και συνιστούν άνιση μεταχείριση σε σχέση με τους ελέγχους στους οποίους υποβάλλεται στη Γαλλία ο οίνος εγχώριας παραγωγής.

- 59 Όσον αφορά την επί μερικές εβδομάδες διάρκεια της διεξαγωγής των αναλύσεων, πρέπει να παρατηρηθεί ότι η σχετική διάρκεια για τέτοιες αναλύσεις οίνου μπορεί να ποικίλλει ανάλογα με τις συνθήκες της συγκεκριμένης περιπτώσεως, ειδικότερα δε, ανάλογα με τη φύση των προς διενέργεια αναλύσεων. Στην προκειμένη περίπτωση, το Δικαστήριο δεν έχει στη διάθεσή του επαρκή πληροφοριακά στοιχεία επί της διεξαγωγής των αναλύσεων σε συγκεκριμένες περιπτώσεις για να μπορέσει να εξετάσει αν η χρονική διάρκεια μεταξύ της δειγματοληψίας προς ανάλυση και της ανακοινώσεως των αποτελεσμάτων υπερέβη τον αναγκαίο χρόνο.
- 60 Διαπιστώνεται εντούτοις ότι όταν γίνεται δειγματοληψία προς ανάλυση επί γαλλικών οίνων, αυτό δεν συνεπάγεται αυτόματα τη δέσμευση του εν λόγω οίνου μέχρις ότου γίνουν γνωστά τα αποτελέσματα των αναλύσεων, δεδομένου ότι οι διατάξεις της κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως περί τηρήσεως βιβλίων και περί συνοδευτικών εγγράφων παρέχουν κανονικά τη δυνατότητα να ανευρεθεί και να εξακριβωθεί ένα φορτίο οίνου μόλις γνωστοποιηθούν τα αποτελέσματα των αναλύσεων.
- 61 Σε περίπτωση δειγματοληπτικών αναλύσεων επί φορτίων εισαγόμενου οίνου, η δέσμευση στα σύνορα του εν λόγω φορτίου μέχρις ότου ανακοινωθούν τα αποτελέσματα των αναλύσεων, εφόσον τέτοιες αναλύσεις συνεπάγονται σημαντικές καθυστερήσεις που υπερβαίνουν τις μερικές ημέρες και λαμβανομένης υπόψη της δυνατότητας ανευρέσεως και εξακριβώσεως ενός φορτίου οίνου, συνιστά εμπόδιο στις εισαγωγές, το οποίο είναι δυσανάλογο και δημιουργεί διακρίσεις. Αυτό δεν θα συνέβαινε μόνο αν είχαν διενεργηθεί αναλύσεις σε ατομική περίπτωση λόγω αιτιολογημένης υπόνοιας απάτης ή ακαταλληλότητας του εν λόγω προϊόντος. Η γαλλική κυβέρνηση, όμως, δεν έχει επικαλεστεί συγκεκριμένες περιπτώσεις υπάρξεως τέτοιας υπόνοιας.
- 62 Πρέπει να σημειωθεί επί πλέον ότι, από το παραπάνω τηλετύπημα της 2ας Φεβρουαρίου 1982, καθώς και από το σύνολο των περιστατικών, προκύπτει ότι οι αναλύσεις απέβλεπαν στην καθυστέρηση της διαθέσεως στην κατανάλωση των εν λόγω φορτίων και στον περιορισμό έτσι των εισαγόμενων ποσοτήτων οίνου προελεύσεως Ιταλίας.
- 63 Από τα παραπάνω έπεται ότι, τόσο λόγω της συχνότητας των αναλύσεων, όσο και λόγω του γεγονότος ότι τα κατ' αυτόν τον τρόπο ελεγχόμενα φορτία, σε

όλες τις περιπτώσεις, δεσμεύτηκαν στα σύνορα, η τακτική των γαλλικών αρχών στο θέμα του ελέγχου με συστηματικές αναλύσεις, ήταν αντίθετη προς τις επιταγές των άρθρων 30 και 36 της συνθήκης ΕΟΚ.

- 64 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η Γαλλική Δημοκρατία, καθυστερώντας τη διάθεση στην κατανάλωση εισαγομένων από την Ιταλία μη εμφιαλωμένων οίνων με τον τρόπο διενεργείας του ελέγχου και της τακτοποιήσεως των συνοδευτικών εγγράφων VA 1 και με τους συστηματικούς ελέγχους με αναλύσεις και περιορίζοντας με τον τρόπο αυτό, μεταξύ Αυγούστου 1981 και Μαρτίου 1982, τις εισαγωγές των επιτραπέζιων αυτών οίνων, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 30 της συνθήκης ΕΟΚ και από την κοινοτική αμπελοοινική ρύθμιση.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 65 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα. Επειδή η καθής ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων της παρεμβαίνουσας που υποστήριξε την προσφεύγουσα, καθώς και των εξόδων της δίκης επί των προσωρινών μέτρων, επί των οποίων το Δικαστήριο είχε επιφυλαχθεί με τη διάταξή του της 4ης Μαρτίου 1982.

Διά ταύτα

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

κρίνει και αποφασίζει:

- 1) Η Γαλλική Δημοκρατία, καθυστερώντας τη διάθεση στην κατανάλωση εισαγομένων από την Ιταλία μη εμφιαλωμένων οίνων με τον τρόπο διενεργείας του ελέγχου και της τακτοποιήσεως των συνοδευτικών εγγράφων VA 1 και με τους συστηματικούς ελέγχους με αναλύσεις και περιορίζοντας με τον τρόπο αυτό, μεταξύ Αυγούστου 1981 και Μαρτίου 1982, τις εισαγωγές των επιτραπέζιων αυτών οίνων παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 30 της συνθήκης ΕΟΚ και από την κοινοτική αμπελοοινική κανονιστική ρύθμιση.

- 2) Καταδικάζει την καθής στα δικαστικά έξοδα, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων της παρεμβαίνουσας καθώς και των εξόδων της δίκης επί των προσωρινών μέτρων.

Mertens de Wilmars	Pescatore	O'Keeffe	Everling
Mackenzie Stuart	Bosco	Koormans	Due
			Bahlmann

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο, στις 22 Μαρτίου 1983.

Ο γραμματέας
P. Heim

Ο πρόεδρος
J. Mertens de Wilmars

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
SIR GORDON SLYNN
ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ 26 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1983¹

*Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,*

Με την παρούσα προσφυγή που ασκήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 169 της συνθήκης ΕΟΚ, η Επιτροπή ζητεί να αναγνωρισθεί ότι η γαλλική κυβέρνηση παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την κοινοτική ρύθμιση στον αμπελοοινικό τομέα και από το άρθρο 30 της συνθήκης ΕΟΚ,

- i) πραγματοποιώντας τη διαδικασία εκτελωνισμού των ιταλικών επιτραπέζιων οίνων σε χρόνο αισθητά ανώτερο από τον αναγκαίο για τη διενέργεια των αποδεκτών διατυπώσεων και

εξαρτώντας τον εκτελωνισμό από συστηματική ανάλυση·

- ii) παραλείποντας να αρχίζει αμέσως η διαδικασία τακτοποίησης της μεταφοράς ορισμένου αριθμού παρτίδων ιταλικού οίνου μόλις προσκομίζονται τα συνοδευτικά έγγραφα για τον εκτελωνισμό στους συνοριακούς της σταθμούς·
- iii) εξαρτώντας σε πολλές περιπτώσεις την τακτοποίηση της μεταφοράς δεσμευμένων σε συνοριακούς σταθμούς ιταλικών οίνων από τη διαβίβαση εκ μέρους των ιταλικών αρχών εγγράφων και δικαιολογητικών, επί των οποίων οι αρχές αυτές βασίζουν τις θεβαιώσεις τους· και

¹ — Μετάφραση από τα αγγλικά.